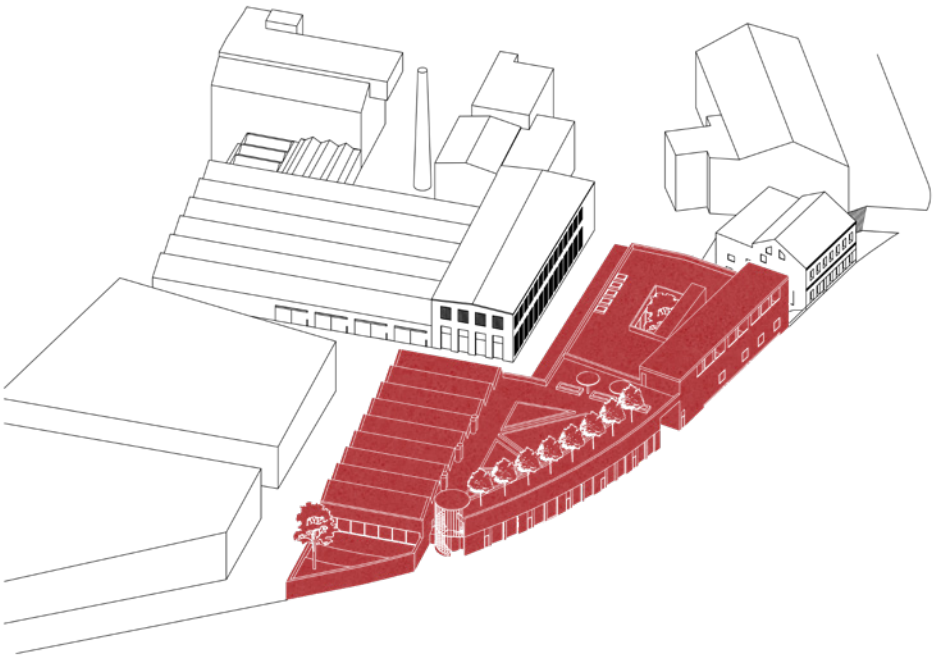

Městské lázně Humpolec

Diplomová práce

autor: Bc. Veronika Suchá

vedoucí projektu: doc. Ing. arch. Hana Seho

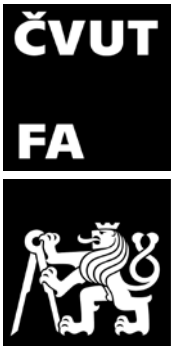
ČVUT
FA

“Ať už je naše okolí inspirující, nebo ošklivé, vždy jsme jím ovlivňováni.”

Christopher Day

Obsah

ÚVOD

Anotace 9

Fokus měřítek 11

HUMPOLECKÉ STROJÍRNY

Současný stav 19

Problémový výkres 21

Urbanistický koncept 23

Vize 25

Situace 27

MĚSTSKÉ LÁZNĚ

Typologie 31

Městské lázně u nás 37

Jaké jsou moje lázně 39

Stavební program 41

Cílové skupiny 43

Koncept 45

Koncepční schéma návrhu 47

Hmotové řešení 49

Provozní schéma - bazénová část 51

Provozní schéma - lázeňská část 53

Axonometrie 55

Návrh 59

Půdorysy 63

Řezy 71

Pohledy 75

Vně 79

Uvnitř 85

ZÁVĚR

Ohlédnutí závěrem 93

Celková bilance 95

Poděkování 101

Konzultace 103

ZDROJE 105

"Architektura je hra, která vyžaduje trpělivost. Naše práce nikdy nemá rychlý start jako letadlo. Nedělá se spěšně. Myšlenky se musí chvíli usadit, uzrát, jako víno: jenom když děláte věci takto, můžete říci, co je opravdu dobré."

Renzo Piano

Úvod

Anotace

Humpolecké strojírny tvoří historickou stopu charakteristickou pro starý Humpolec. Na relativně malém území vzniká díky industriální architektuře a výrazné topografii jedinečná atmosféra. Místo v těsné blízkosti centra je dnes vyplněno městsky neplnohodnotnými objekty a parkovištěm, strojírny chátrají. V návrhu je počítáno se zachováním hodnotných částí strojíren, těžištěm projektu je nový objekt městských lázní, který má ambice stát se jedním z prvních ohnisek transformace území. V nově navrhovaném urbanismu hrají lázně a strojírny významnou roli, artikulují veřejný prostor.

Humpolecké strojírny

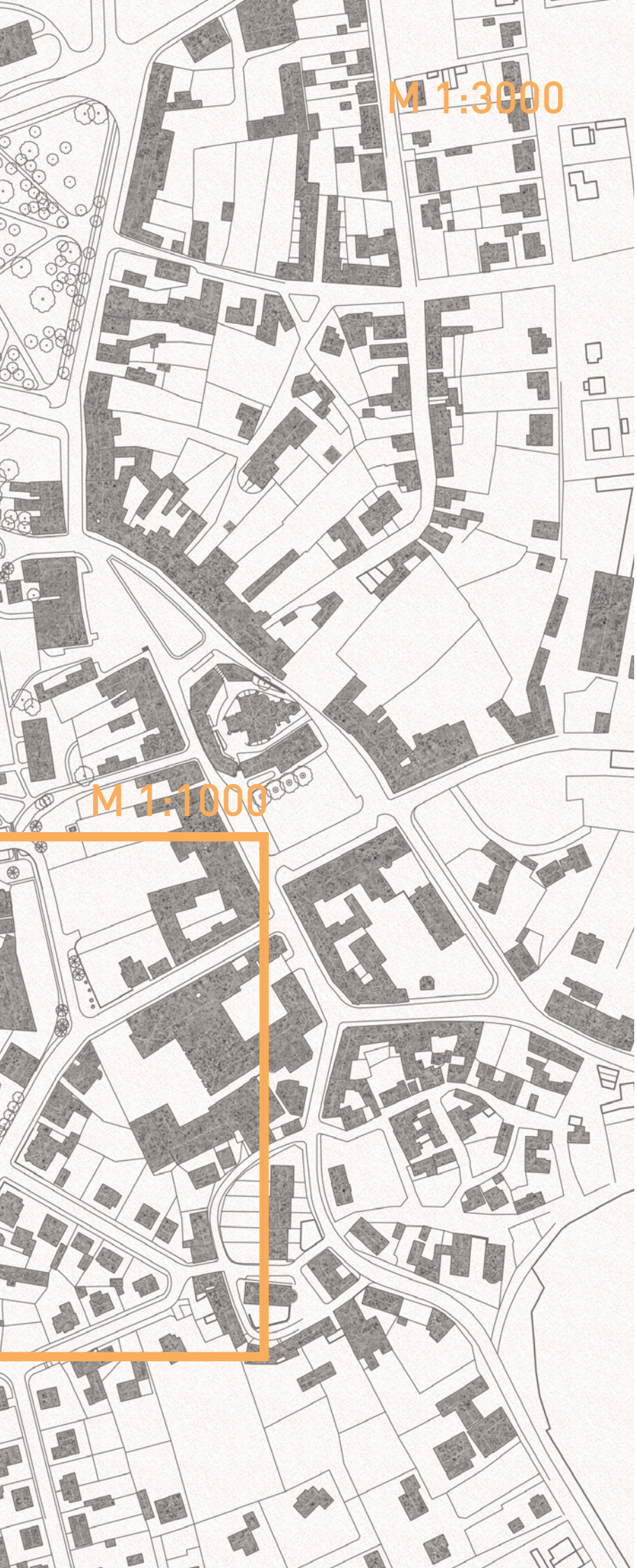

V návrhu pracuji se třemi základními měřítky:

M 1:3000 Humpolec - širší centrum města

napojení areálu bývalých strojíren
na strukturu města

M 1:1000 Místo - Humpolecké storjírny

areál bývalých strojíren - prostupnost,
městskost, živost, nová čtvrť pro bydlení,
práci a rekreaci

M 1:300 Dům

městské lázně
navrhuji dům

fokus měřítek

"It is necessary to be in tune with the age and with the surroundings, to see inspiration in the task itself, if the requirements of that task are to be transleted into an architectonic language creating a unity of all the differnt factors.

At the same time the architect must have an ability to imagine and to create, an ability that is sometimes called fantasy, sometimes dreams."

Jorn Utzon
1948

Humpolecké strojírny

Humpolecké stojírny na ortofotografii města

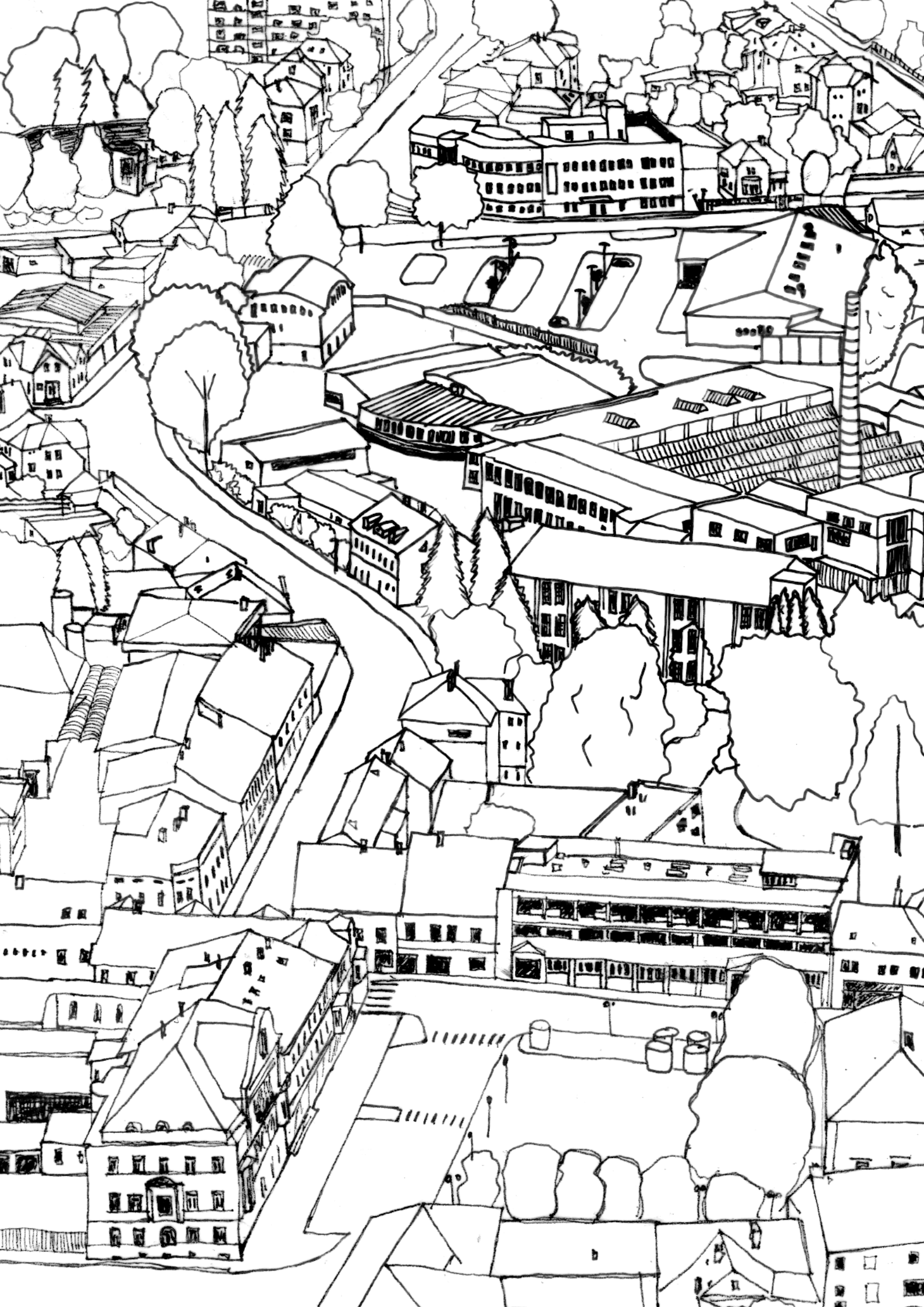

Humpolecké strojírny při pohledu od Horního náměstí v popředí s kostelem sv. Mikuláše

Současný stav

Areál bývalých storjíren

Území o rozloze 4,73 ha nacházející se v těsné blízkosti historického jádra Humpolce má velký potenciál. I přes současný neutěšený stav má místo silnou poetiku.

Neměstská struktura

Problémem je ztráta městského charakteru v samotném středu města, vzniklá zánikem historické struktury. Chybí zde kontinuita přirozeného vývoje.

Veřejné prostory

V území najdeme neprostupné celky, nedefinované prostory a několik výškových bariér. Je takové prostředí obytné? Lze se s ním identifikovat?

Žižko
Školní ulice
Domov sv. Bronislavy
velká výrobní hal
prodejna Lidl
parkoviště
odstavitště aut
Hálkova ulice
Masarykova ulice

vstupy do území

bariéry

nedefinovaná uliční čára

oplocení

výškové bariéry

hodnotné prvky

problémové prvky

problémový výkres M 1:1000

Urbanistický koncept

Návrhu budovy, která plní v obci důležitou roli, předcházelo zamyšlení. Kde má stát? Jaký to bude mít dopad na zbytek obce? Jaký význam mají mít veřejné prostory? Jak spolu mají komunikovat?

Při práci na projektu bylo třeba vymezit základní koncepci území. Jedná se spíše o charakter čtvrti a atmosféru prostorů v těsné blízkosti lázní. Urbanistické řešení vychází ze společných ateliérových úvah o daném území. Principem je návrat k tradiční zahuštěné městské formě zástavby.

Na daném místě je dnes nejasně definovaná struktura, záplata z nízkopodlažních objektů, převážně kanceláří a skladů. Jejich uspořádání nevytváří kvalitní městský prostor. Ve svém návrhu tyto nahodilé, neměstotvorné objekty odstraňuji, hodnotné domy zachovávám a přidávám nové. Navrhuji městské bytové domy s komerčním parterem, městské lázně a novou náplň strojíren - prodejnu Lidlu a prostory pro coworking.

Základní myšlenkou návrhu je vytvoření nového veřejného prostoru, který je jako korálek navlečený na vyznačené ose propojující nové kulturní centrum Osmičku a divadlo Za komínem, park Stromovka, promenádu vedoucí podél obnovené údolní nivy* a území strojíren. Jedná se o významnou modrozelenou osu města, která probíhá v místě mezi historickými náměstími - Horním a Dolním náměstím a Havlíčkovo náměstím. Svým charakterem a umístěním městské lázně vytvářejí pomyslný protipól v současné době velmi živému kulturnímu centru Osmička, které má nadměstský přesah. Návrh má ambice být dalším významným ohniskem, které se stane oblíbeným pobytovým místem místních obyvatel i vyhledávaným bodem návštěvníků města.

*nově strukturovaná zeleň stávajícího sídliště, promenáda a myšlenka obnovení údolní nivy je převzata ze školního projektu Háty Enochové, ateliér Seho - Poláček, ZS 2019/20

koncepční schéma

Vize

1. Očista

Důležitým krokem k vytvoření nové živé čtvrti je očištění území od neměstotvorných objektů. Jedná se především o sklady, drobné přístřešky a nehodnotné přístavby.

2. Nové funkční vrstvy

Hledání nové ekonomické a společenské role území. Spojení industriálu s bydlením a kulturou. Vzniká nová výstavba, prodejna Lidlu je přesunuta do stávající velké výrobní haly.

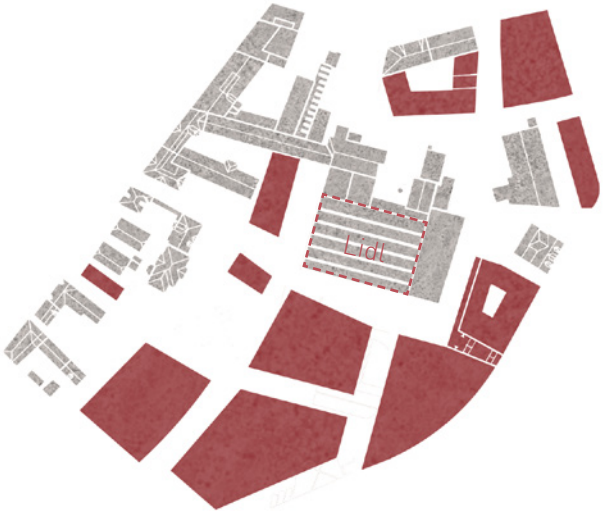

3. Širší vztahy

Zvýšení prostupnosti území. Napojení území na strukturu města. Posílení významných os.

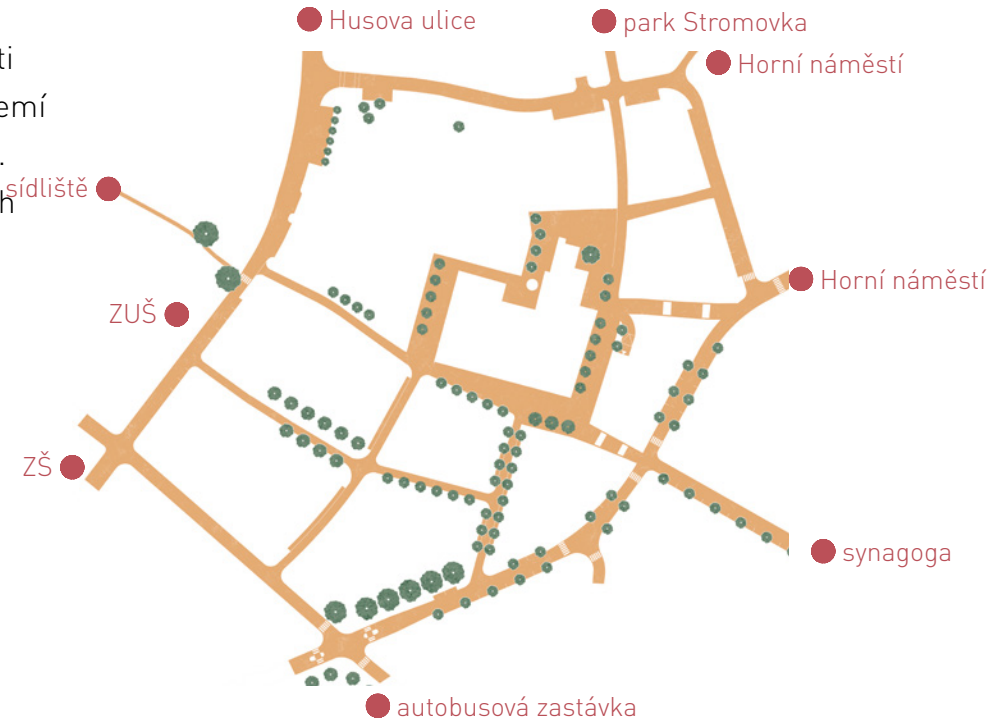

4. Veřejné prostory

Aktivace parteru - pronajímatelné plochy umístěné v přízemí, koncentrace služeb na náměstí E.Dítěte - nového centra území. Snaha o vytvoření živých a jasně definovaných veřejných prostor.

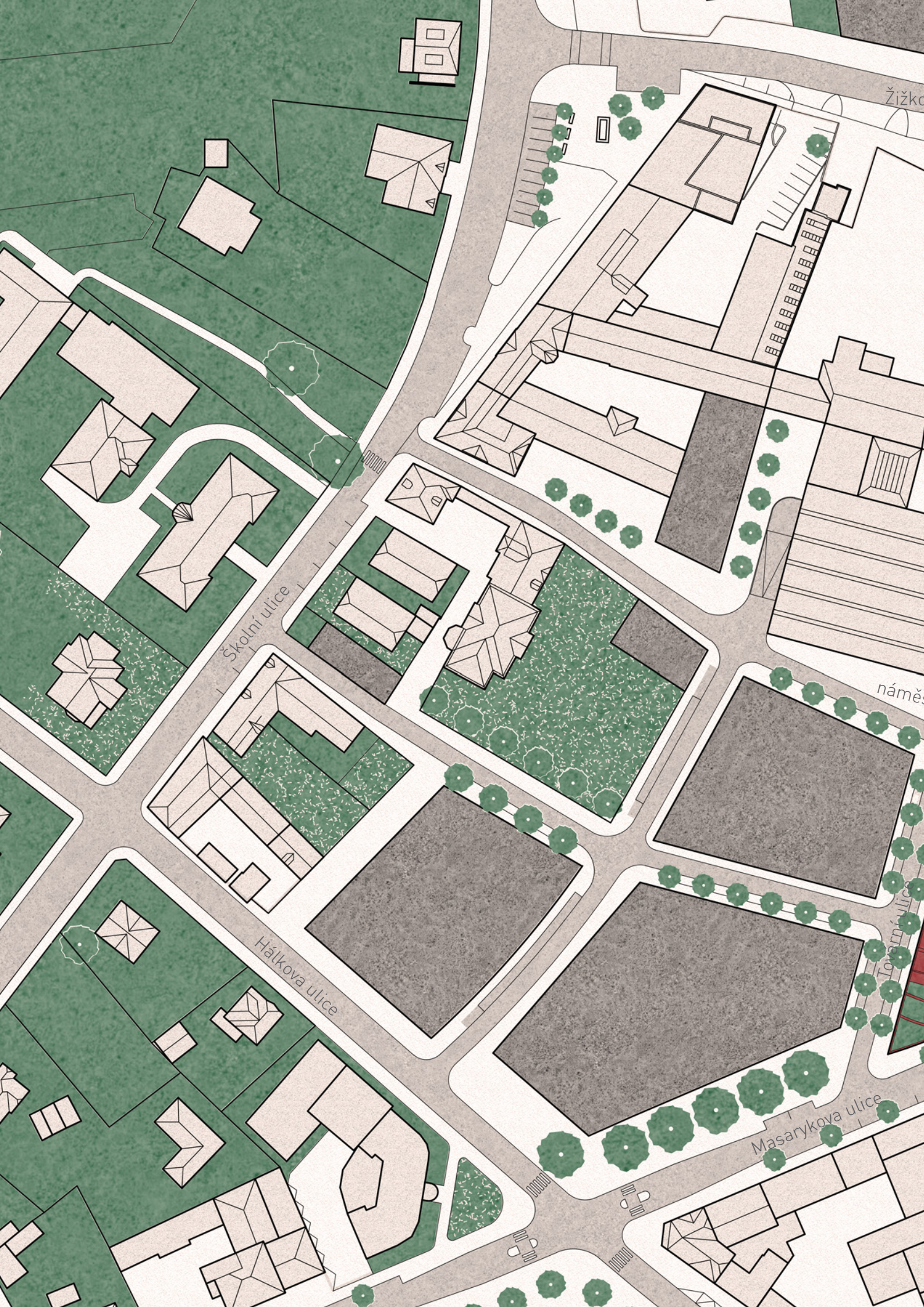
Žižk
Školní ulice
Hálkova ulice
Masarykova ulice

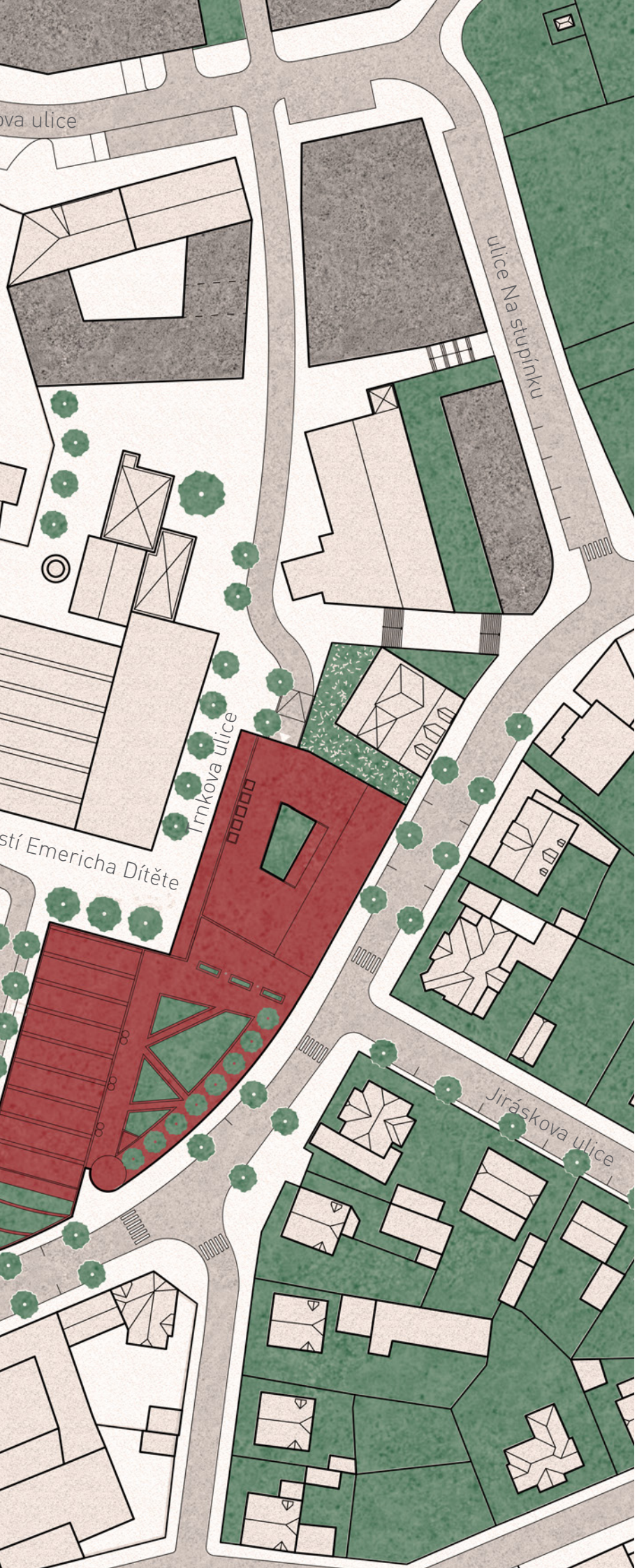

Území strojíren má potenciál stát se novou živou čtvrtí Humpolce, ve které dojde k mísení základních funkcí - bydlení, práce a rekreace a kde se střetne sportovní duch s dalšími kulturně-komunitními aktivitami.

Areál koncipuji jako polyfunkční kompaktní část města. Je otevřené kreativním lidem, továrníkům, řemeslníkům, obchodníkům i managerům a novodobým freelancerům. Je určeno rodinám s dětmi, starým lidem i mladým. Jedná se o místo se silnou historickou pamětí a geniem loci.

Městské lázně jsou umístěny v těžišti území, kde se kříží dvě hlavní osy. Funkce lázní má nenahraditelnou společenskou a kulurní pozici na vytváření kvalitního života v městském prostředí. Nabízí možnost relaxu a čerpání nových impulsů a inspirace.

situace M 1:1000

In balneis salus. V lázních je zdraví.

Městské lázně

Typologie

Pro své pozitivní zdravotní účinky byly lázně a přírodní léčivé prameny využívány od nepaměti.

První lázně a relaxační bazény vznikaly u velkých řek v blízkosti měst.

Ve starém Egyptě byl již systém provozu propracovanější a lázně poskytovaly hygienické zázemí a relaxaci panovníkům i dělníkům pracujícím na stavbě pyramid.

V Číně a Indii došlo k rozvoji termálních lázní, kde vyvěrající voda dosahovala až 50°C a lékaři ji začali využívat k léčení nemocí.

Koupele a polévání vodou sloužili především k hygienickým účelům a očistná zařízení byla velice prostá. Ve starověkém Řecku se mylo v nevelkých nádobách či velkých vanách. Veřejné lázně - balaneion - se stavěly poblíž gymnázií a sportovních hřišť. K mytí sloužil dlouhý kamenný či mramorový žlab s přítokem a odtokem vody.

Postupem času se lázně stávaly také centry společenského života.
Dnešní podoba lázní vychází především z tradičních římských lázní, kde se ve 3. století začaly budovat bazény a termální relaxační místnosti s propracovanou kanalizací a vytápěním .Charakteristickým rysem římských lázeňských komplexů bylo dispoziční členění, které umožňovalo jednoduchou orientaci a přechod mezi jednotlivými částmi objektu. Části byly často propojeny ochozy. Podstatou organizačního principu bylo umožnit individuální i společenskou formu relaxu. Lázně byly určeny všem vrstvám ve společnosti a sloužily jak pro oddych a očistu, tak pro společenské aktivity jako jsou přednášky anebo besedy.

Lawrence Alma Tadema

Caracallovy lázně, první dvacetiletí 3. století

budova lázní 114x220 m, areál 123 000 m^2

Lázně kombinované s tělovýchovnými, vzdělávacími a jinými zařízeními Jedná se o thermy tzv. císařského typu, t. j. se symetrickým rozvržením místností a s předloženými nebo budovu obepínajícími hřišti s rámcem sloupových loubí s exedrami, knihovnami atd.

Výsledná dispozice se odvíjí od samotného procesu. Proces začíná rozcvičením a posléze přechodem do vyšších teplot, pocením a ochlazením s následným odpočinkem spjatým s duševní činností a sebevzděláváním.

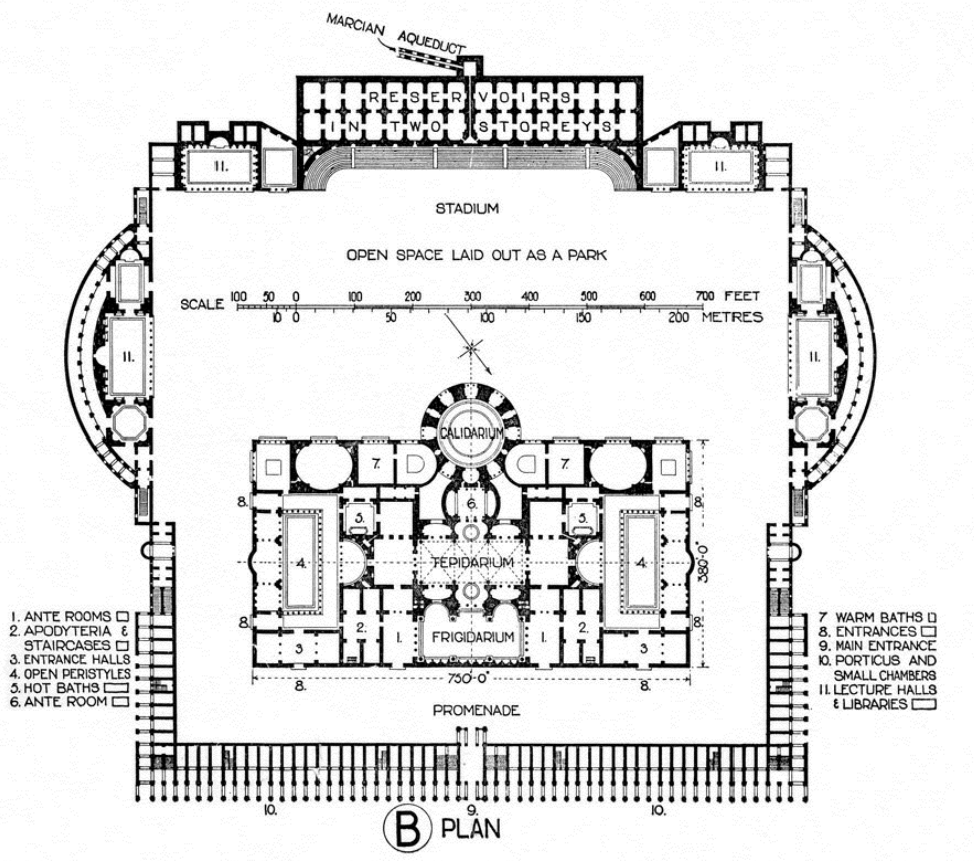

Lázně v Pompejích

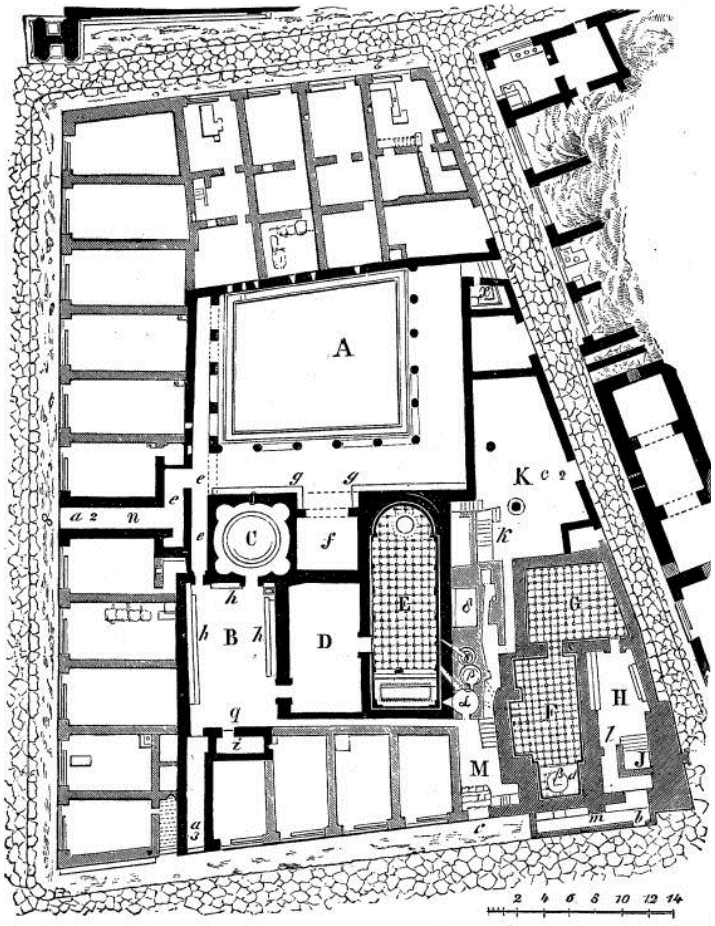

A	atrium
B	apodyterium - šatna
C	frigidarium - studená lázeň
D	tepidarium - vlažná lázeň
E	caldarium - horká lázeň
F	thermal chamber
G	tepidarium pro ženy
H	apodyterium - šatna pro ženy
J	frigidarium pro ženy
K	the servant´s atrium
M	chamber for fornacatores (persons in charge of the fires)

Hammam

Římské lázně po zániku sloužily jako inspirace pro vytváření luxusních arabských veřejných lázní - hamam. V mnoha případech převzaly i organizační princip okružní chodby, která vedla podél sloupů podpírajících centrální kupoli budovy.
V islámské kultuře se původní princip kalokagathie transformuje v požitkářství a lázně se výrazně orientují dovnitř. Je potlačen kontakt s exteriérem, který se omezuje na horní osvětlení, tradiční kosmický rozměr pouštních národů. Centrem arabských lázní byla tzv. haráram jakási odpočívárna zakončená kopulí, kde vzduch přesahoval 40°C a k odpočinku sloužily kamenné stupně.

Bey Hammam v Soluni 1444

Současnost

Na významu dnes vedle zdravotního hlediska získává především rekreace a boj s každodenním stresem. Lidé inklinují k aktivnímu trávení volného času a roste také zájem v péči o zdraví.
Typologie se proměňuje a přizpůsobuje modernímu životu. Člověk získává větší možnost volby. Typickou dispozicí těchto novodobých lázní je velká hala doplněná soukromějšími provozy vanových lázní a parních lázní. Návrhy často pracují s atmosférami - hrou světel a různou mírou intimity.

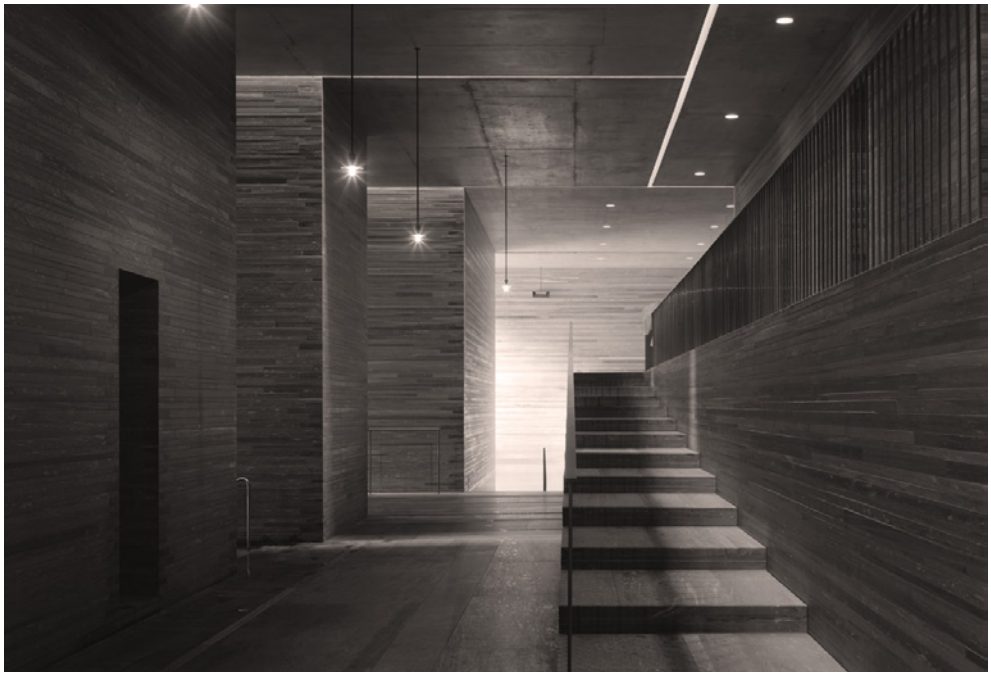

Peter Zumthor, termální lázně Vals, 1996

Městské lázně u nás

Navzdory tomu, že Česká republika patří mezi krajiny s rozvinutou lázeňskou tradicí, kde bohaté přírodní zdroje minerálních a termálních vod doplňují rozsáhlá zázemí balneoterapeutických služeb, tradice městských lázní zde není velmi bohatá ani kulturně zakořeněná. Na rozdíl od léčebných lázní nejsou podmíněné výskytem termálních pramenů a svým umístěním v městském prostředí plnily v minulosti především hygienickou a očistnou funkci.

Vývoj veřejných městských lázní úzce souvisel s industrializací měst v 19. století. Nejstarší jsou lázně očistné, především vanové, ale už od roku 1900 se začínají objevovat i tzv. "halové lázně" - lázně s bazénem nebo také "lidové lázně", které vznikaly nejprve v bohatých průmyslových městech severních Čech s německou enklávou. Výrazem byly k nerozeznání od jiných kulturních objektů - divadel, muzeí.. - a patrně sloužily spíše společenskému než sportovnímu využití. Tento směr se mění mezi 20. a 30. lety, kdy kult hygieny a těla nabyl převahy nad pasivní relaxací. V tomto období v Čechách vzniká většina městských lázní - Brno, Plzeň, Pardubice. Objekty se svou typologií začaly více podobat plovárnám. Souviselo to také s tím, že se lázně po roce 1959 staly legislativním pojmem vyhrazeným pro přírodní léčebné lázně. Právě města situovaná v blízkosti přírodních minerálních a termálních pramenů a horské klimatické oblasti byli a dodnes jsou v českém kontextu tradičními lázněmi.

Funkce lázní má nenahraditelnou společenskou a kulturní pozici na vytváření kvalitního života a městského prostředí. Možnost relaxu a čerpání nových impulsů a inspirace.

Navrhuji lázně.

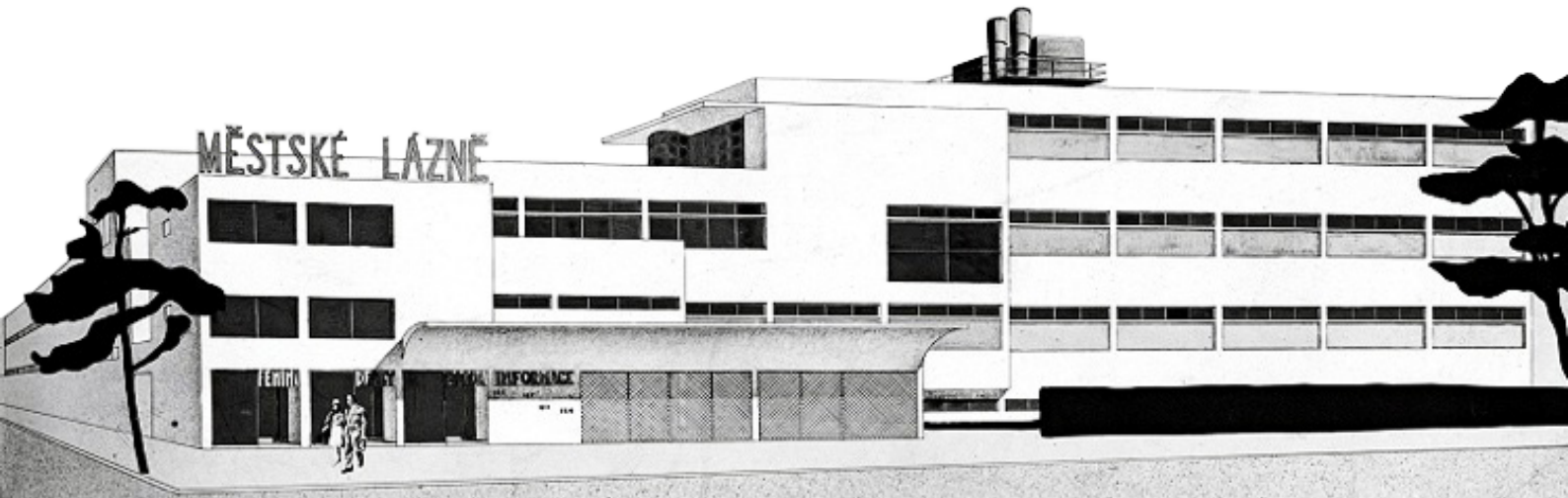

Bohuslav Fuchs, městské lázně v Brně-Zábrdovicích, 1932

Jaké jsou moje lázně?

Po vzoru římksých lázní kladu u návrhu důraz na rozmanitost funkcí. Sportovní funkce bazénu a fitnesscentra je obohacena o rekreační lázně s koupelemi a masážemi a další kulturně - komunitní aktivity - letní kino a park na střešní terase a v přízemí o kavárnu přesahující do venkovního prostředí náměstí Emericha Dítěte, která se stává pozorovatelnou dějů a života města. Je místem setkávání, diskuse i studování. Komunitní složku doplňuje také nová náplň stávajících strojíren, jež uvažuji jako prostory pro co-workig a menší galerii. Do velké přízemní výrobní haly přemisťuji prodejnu Lidlu. Společně vytvářejí náměstí, nové centrum území.

Už v antice byly součástí lázní také kosmetické procedury. Podél Masarykovy ulice jsou umístěny pronajímatelné plochy, kde i tyto procedury mohou najít své místo. Cílem projektu je navrhnout fungující komplex, který dbá na lidské potřeby a který bude v určitém slova smyslu léčivý.

Navrhuji lázně jako místo očisty těla i duše. Návrh není založen na nejmodernějších léčebných technologiích, ale na architektonické jednoduchosti a čistotě. Už sama kvalita prostředí může mít léčivé účinky. Po cvičení se můžete přesunout do lázní a následně povečeřet v bistru pod bazénem, dopřát si kompletní péči i s masáží, v letních měsících navštívit letní kino, projít se v parku na střeše...nebo můžete navštívit jen jednu funkci nezávisle na ostatních.

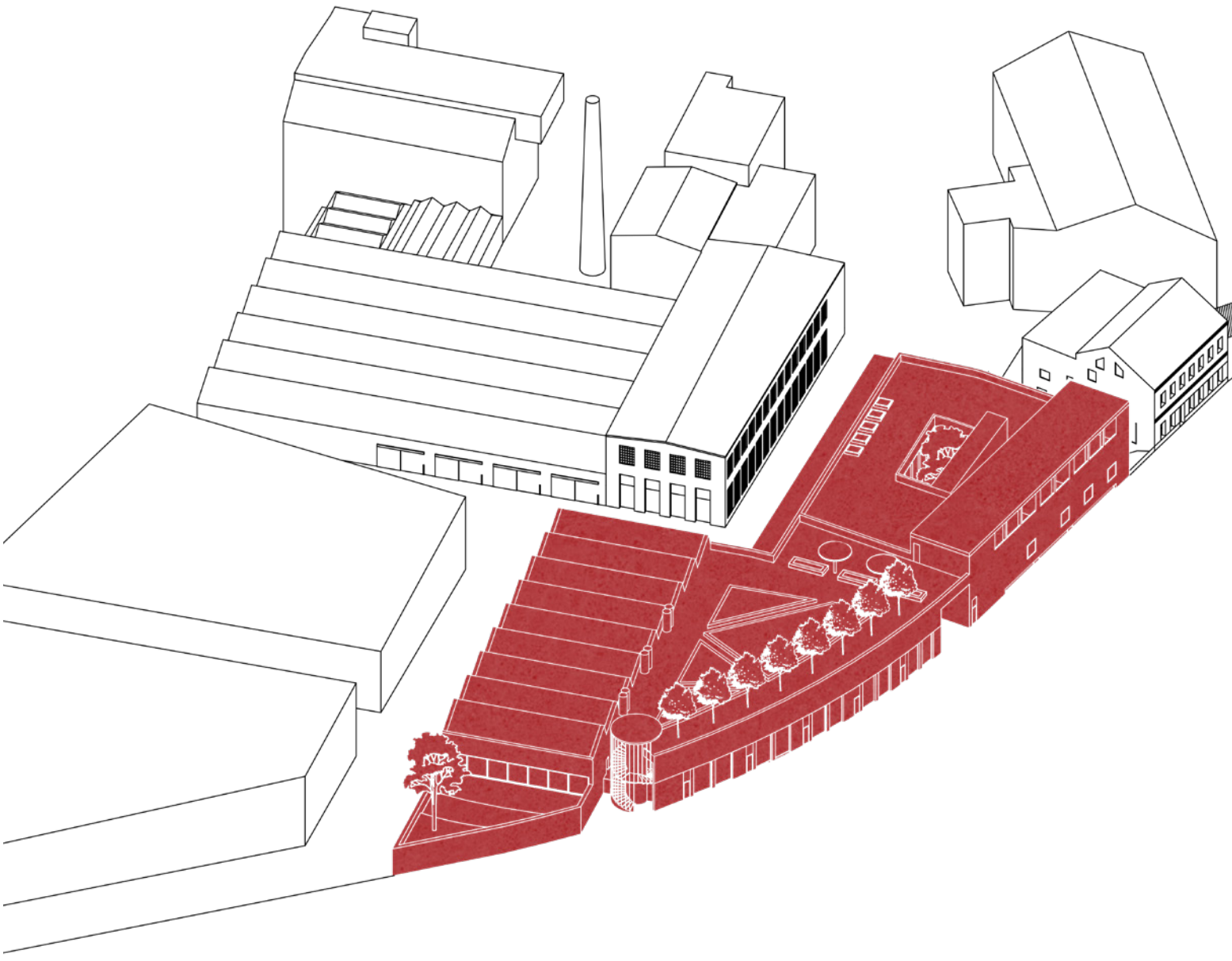

Stavební program

plavecká část

plavecký bazén, bazén pro neplavce, šatny, toalety, místnost pro nářadí, ošetřovna, místnost pro plavčíka, odpočívárna

lázeňská část

šatny, převlékací kabiny, sprchy, toalety, meditační bazén, finská sauna, parní lázeň, vzdušná lázeň, odpočívárna, masáž, prostor pro pohybové aktivity

společenská část

kavárna, letní kino, park s vyhlídkou na střeše

zázemí zaměstnanců

recepce, šatna, denní místnost, kuchyňka, kancelář, toalety

hospodářská část

technické místnosti, technologie, prádelna, sklady, úklidová místnost, odpad

podzemní garáže

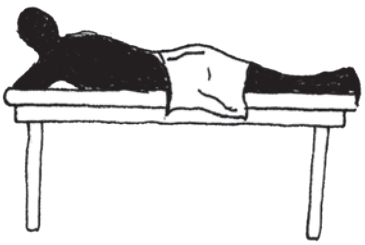

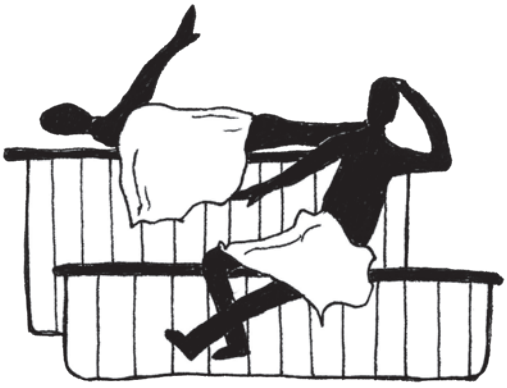

Cílové skupiny

Lázně jsou místo, kde je člověk sám sobě terapeutem, procedury a délku pobytu si každý volí podle vlastního rytmu a vkusu. Lázně reflkektují odlišné nároky budoucích zákazníků. Místo tu mají bazény plaveckého, rekreačního i masážního typu, sauny, vzdušné lázně i sály na cvičení.

Umisťuji bazén a lázně do centra města. Městské lázně mohou sloužit v dobré dostupnosti pro každodenní relaxaci a bezprostřednímu úniku z městského prostředí.

Zároveň jsou domem veřejným a tedy i místem setkávání. Svůj návrh věnuji mládí, dětem, i stáří. Všem dohromady.

Charakter budovy zároveň vytváří příležitosti pro setkávání těchto skupin.

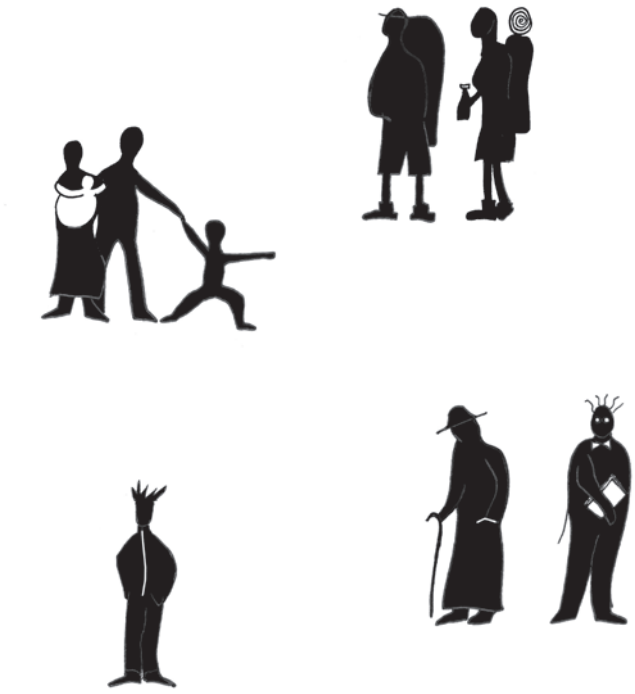

ilustrace Naomi Wilkinson

Koncept

Inspirací mi při hledání místa a hmotového řešení pro městské lázně byla fotografie místa z roku 1940, kdy v úrovni dnešní Masarykovy ulice byla vyrovnaná plocha vymezená uliční čárou a hranou řezárny. Místo bylo zahradou/parkem.

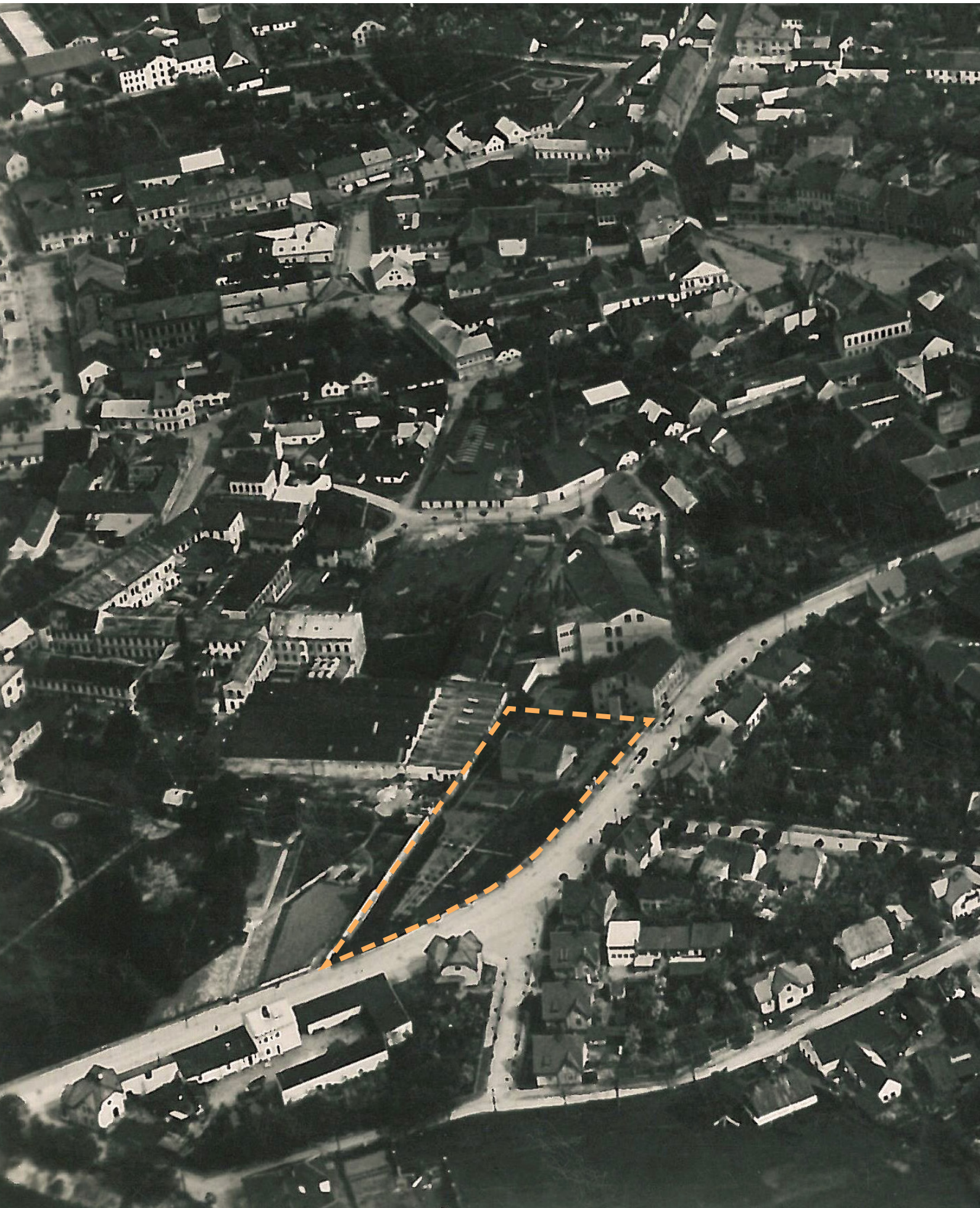

Schéma návrhu

1. Historická stopa

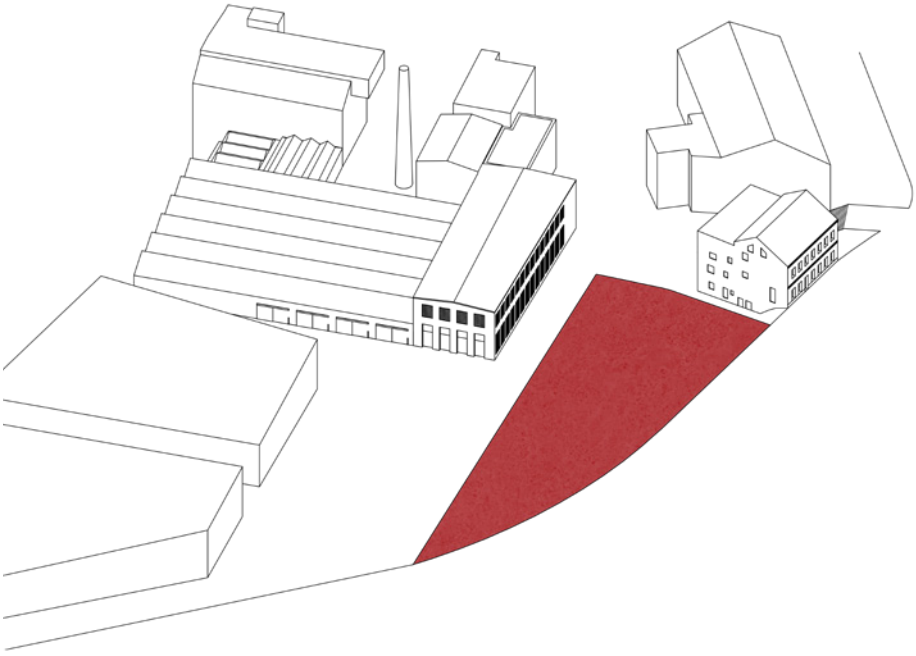

2. Komunikace se strojírnami

Hmota se otevírá ke strojírnám, společně vytvářejí nové náměstí.

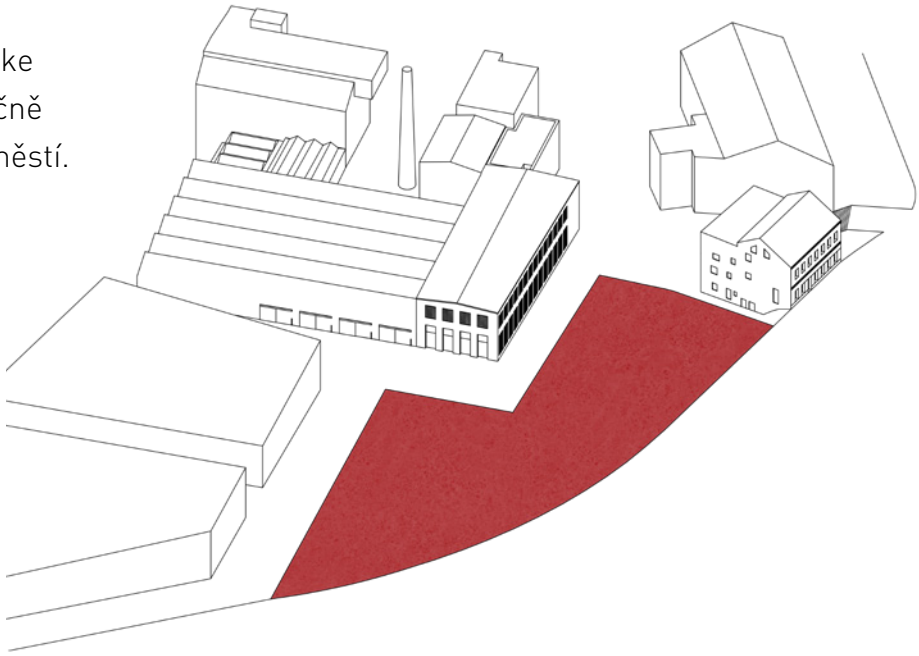

3. Pevná hrana

Definování uliční čáry Masarykovy ulice.

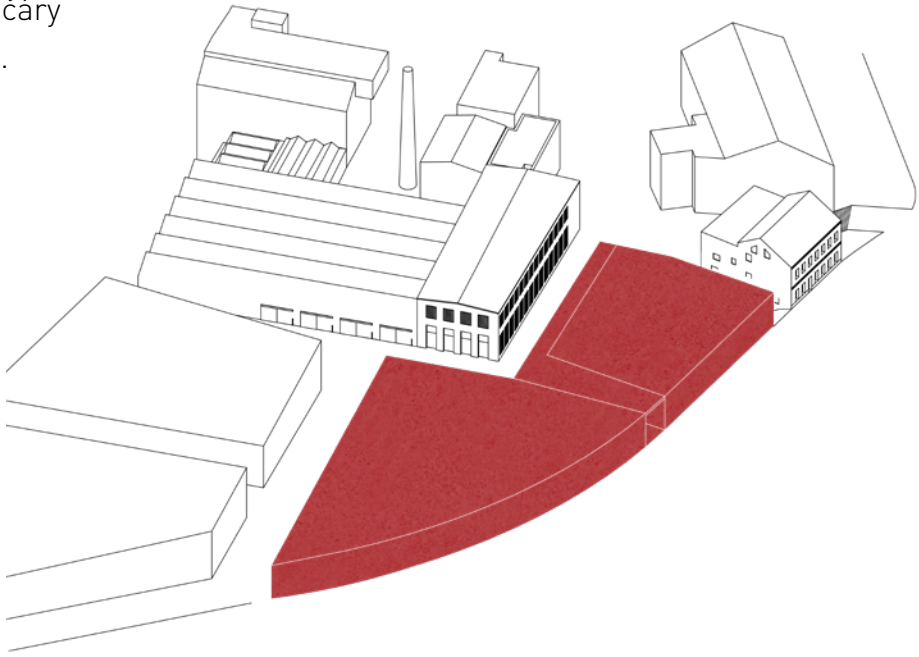

4. Městské lázně

Veřejná zahrada na střeše lázní.

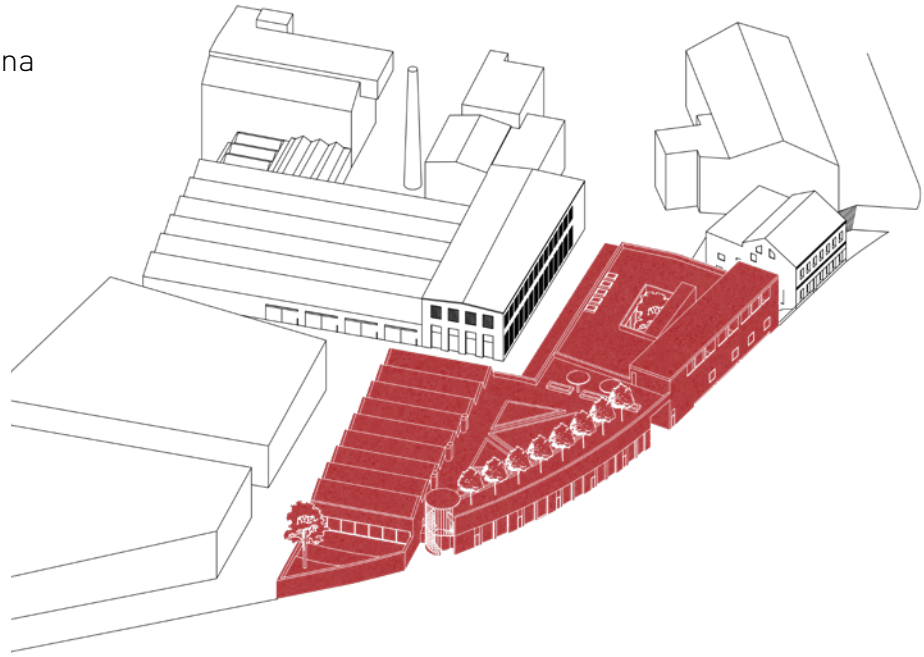

Hmotové řešení

Lázně spolu se stávajícími strojírnami vytváří rámec pro nové náměstí a městský život. Dům je rozdělen na dvě části - utilitární provoz bazénu a samotné lázně. Obě části, přestože komplementární, mají odlišné nároky na intimitu, hlučnost, prostor, světlo i samotný provoz a náklady, jejich oddělení je tedy z mnoha důvodů výhodné.

Hmoty jsou propojeny zastřešeným loubím a garážemi umístěnými v suterénu. Vjezd do garáží je zajištěn dvěma polorampami vedoucími z Trnkovy ulice v severní části území. Vstupní haly jsou přístupné přímo z garáží, schodištěm lázeňské části a točitým schodištěm na jižním konci garáží je také možné dostat se ze suterénu přímo na Masarykovu ulici.

Provozní princip obou částí je obdobný. Parter je propojený s ulicí, zatímco koupele a bazény jsou od ulice odtrženy a nacházejí se o patro výš. Vstupní hala se stává místem setkání, jednotlivé provozy na ni navazují. Každá z budov má také svoji intimní zelenou oázu - lázeňská část vnitřní atrium a bazénová část venkovní zahradu při bazénové hale. Vstupy spolu komunikují, jsou umístěny naproti sobě a chráněny pod zastřešeným loubím.

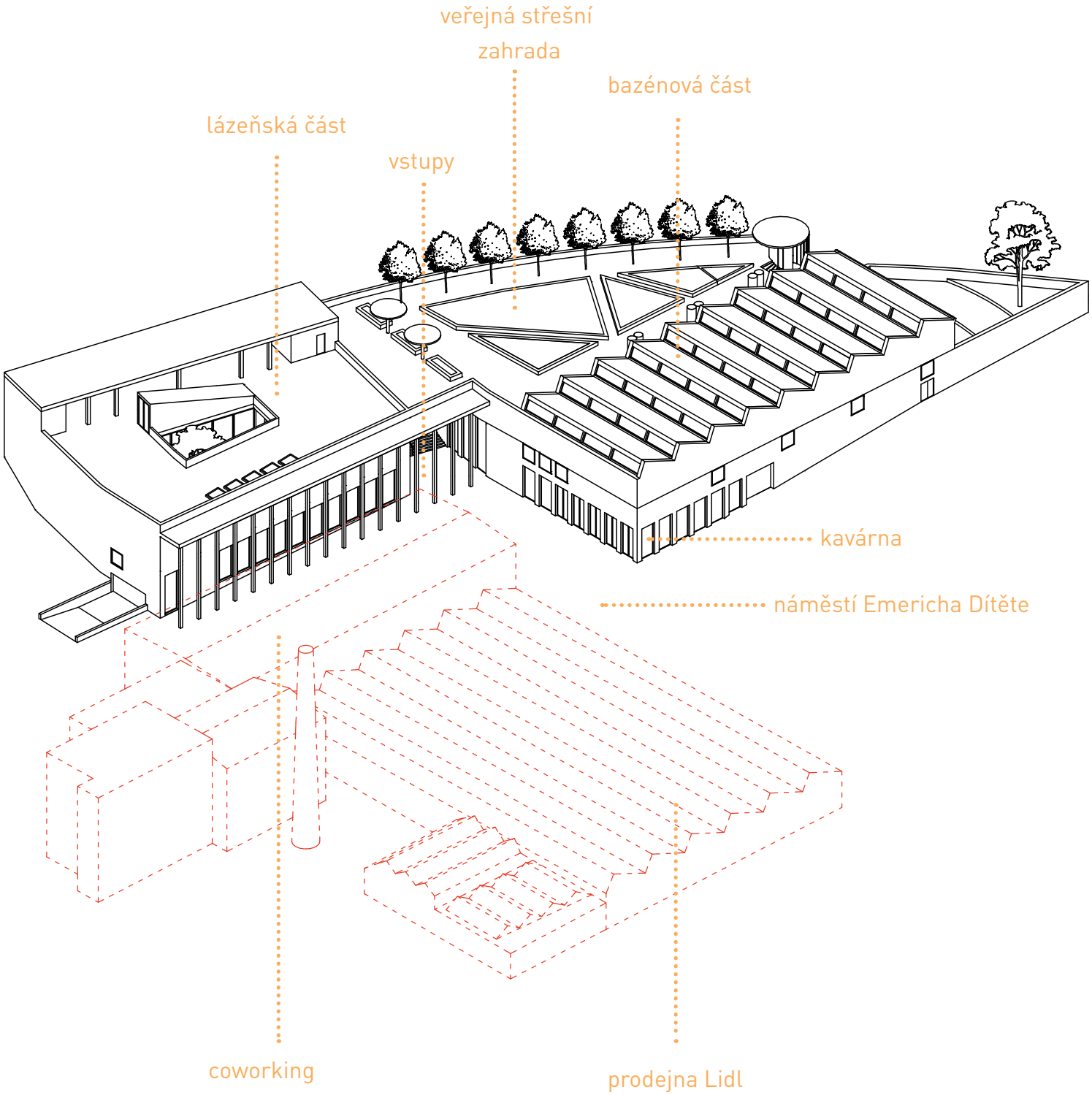

městské lázně otevírající se loubím a prosklenými plochami do náměstí

Bazénová část

Bazénová část je charakteristická svojí otevřeností a společenským charakterem. V parteru se nachází kavárna, která se stává pozorovatelnou dějů a života na náměstí, a fitness centrum propojené se vstupní halou průhledem prosklenou stěnou. V zapuštěné části podlaží je umístěné také technické a technologické zázemí bazénu s možným samostatným přístupem z Tovární ulice.

Bazénová hala je umístěna do druhého nadzemního podlaží. Oddělení čisté a špinavé zóny je u bazénové i lázeňské části řešeno lavicí umístěnou v blízkosti schodiště, kterou je při vstupu nutné překročit.

Šatny jsou řešeny formou půlkruhových boxů rozmístěných volně v prostoru. Boxy mají po vnějším obvodu skříňky a uvnitř převlékací kabinky. Pro snazší orientaci v prostoru jsou navrženy menší, než je výška samotné šatny. Návštěvníky vede také barevná linka v podlaze. Zóna pro fénování je umístěna při obvodu šatny, kde jsou navržena i místa k sezení.

Na šatny navazují umývárny jako průchozí prvek mezi šatnami a vlastní halou s bazény. Doplňující provozy lázní, jako beauty prostory, lékařské ordinace, prodejna zdravé výživy... oživují horní Masarykovu ulici.

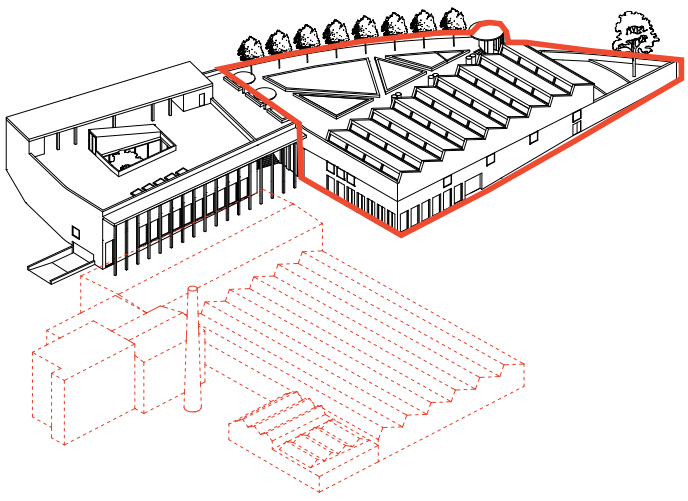

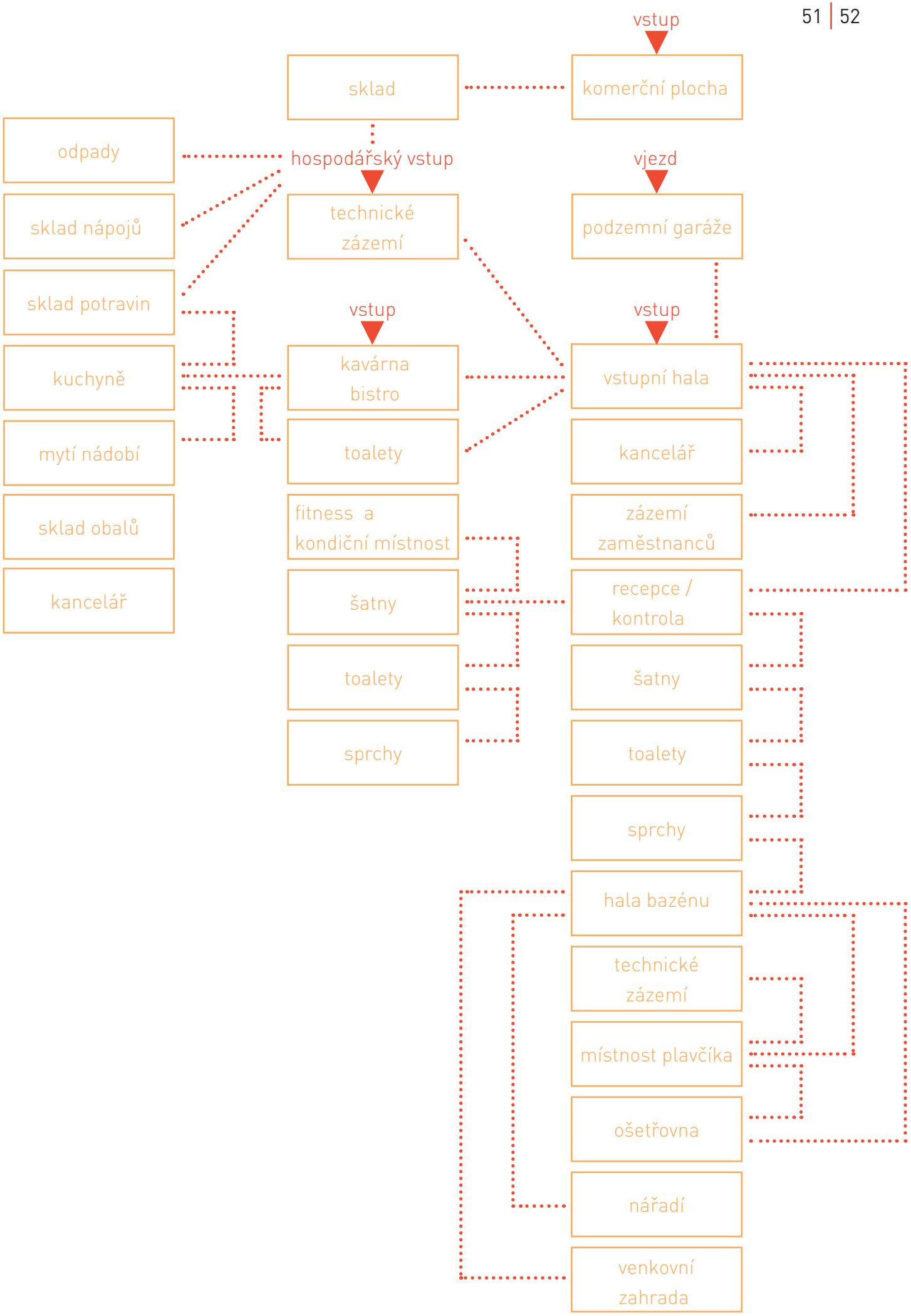
vstup
komerční plocha
sklad
odpady
hospodářský vstup
vjezd
sklad nápojů
technické zázemí
podzemní garáže
sklad potravin
vstup
vstup
kuchyně
kavárna bistro
vstupní hala
mytí nádobí
toalety
kancelář
sklad obalů
fitness a kondiční místnost
zázemí zaměstnanců
kancelář
šatny
recepce / kontrola
toalety
šatny
sprchy
toalety
sprchy
hala bazénu
technické zázemí
místnost plavčíka
ošetřovna
nářadí
venkovní zahrada

Lázeňská část

Lázeňská část má intimnější charakter. V parteru jsou umístěny masérny a cvičební sály jógy, horní patra jsou vyhrazena pro lázně. Provozy jsou propojeny ochozem kolem vnitřního atria, které navozuje meditativní atmosféru.

Prostor lázní je rozdělen na dvě části při zachování jejich komunitního charakteru v rámci celého objektu - část s bazény při Masarykově ulici,kde dochází k vzájemné interakci návštěvníků, a místa koupelí na opačné straně, které jsou určeny pro páry či jednotlivce a kde si míru intimity každý určuje sám závěsy. Mezi těmito částmi je pak klidová zóna s lehátky a vyhřátými kamennými bloky.

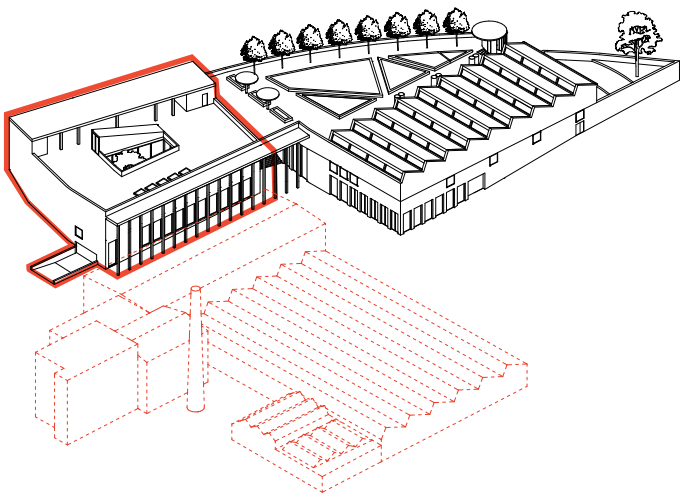

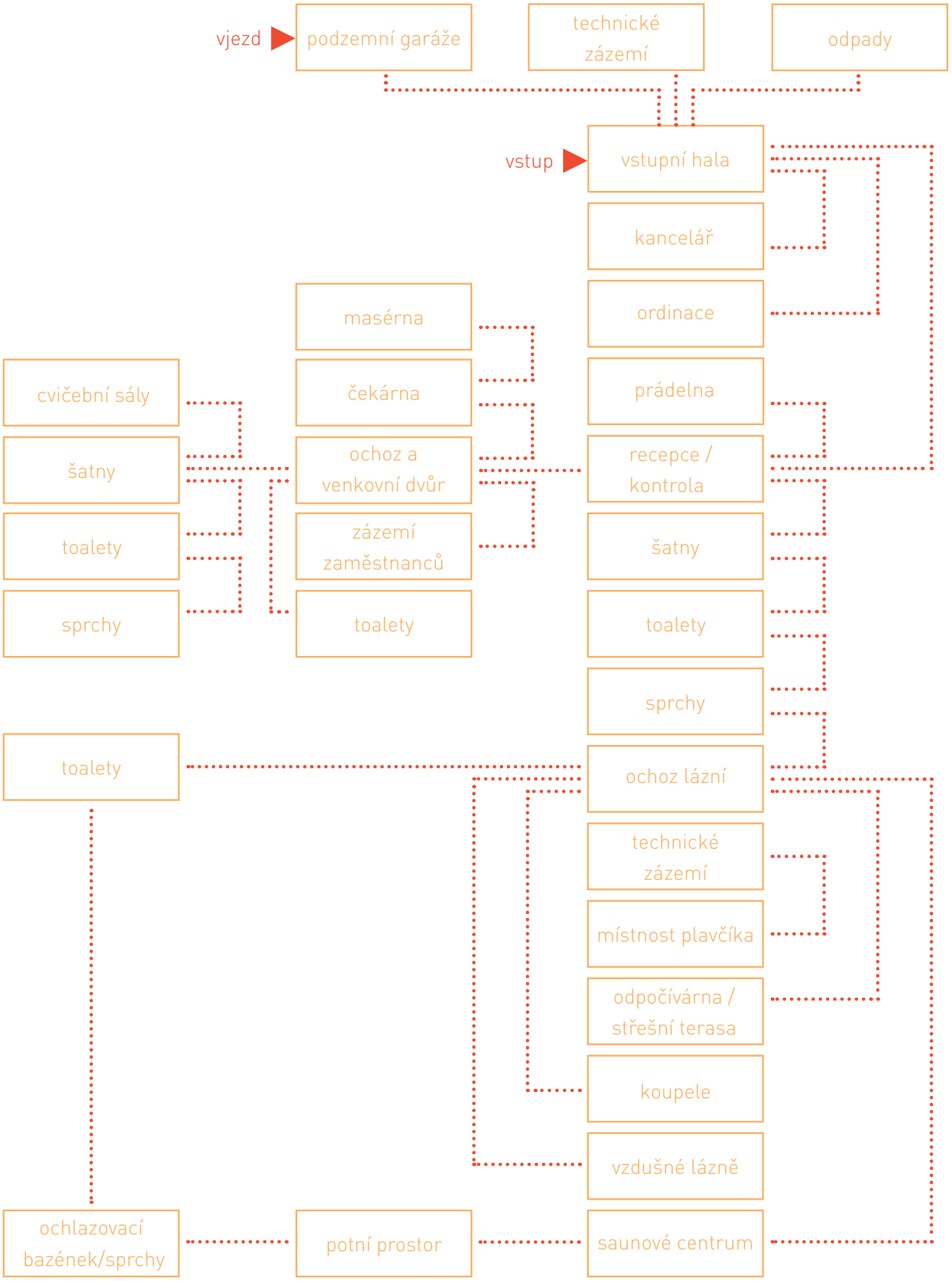
vjezd
podzemní garáže
technické zázemí
odpady
vstup
vstupní hala
kancelář
ordinace
masérna
čekárna
ochoz a venkovní dvůr
zázemí zaměstnanců
toalety
cvičební sály
šatny
toalety
sprchy
prádelna
recepce / kontrola
šatny
toalety
sprchy
ochoz lázní
technické zázemí
místnost plavčíka
odpočívárna / střešní terasa
koupele
vzdušné lázně
saunové centrum
toalety
ochlazovací bazének/sprchy
potní prostor

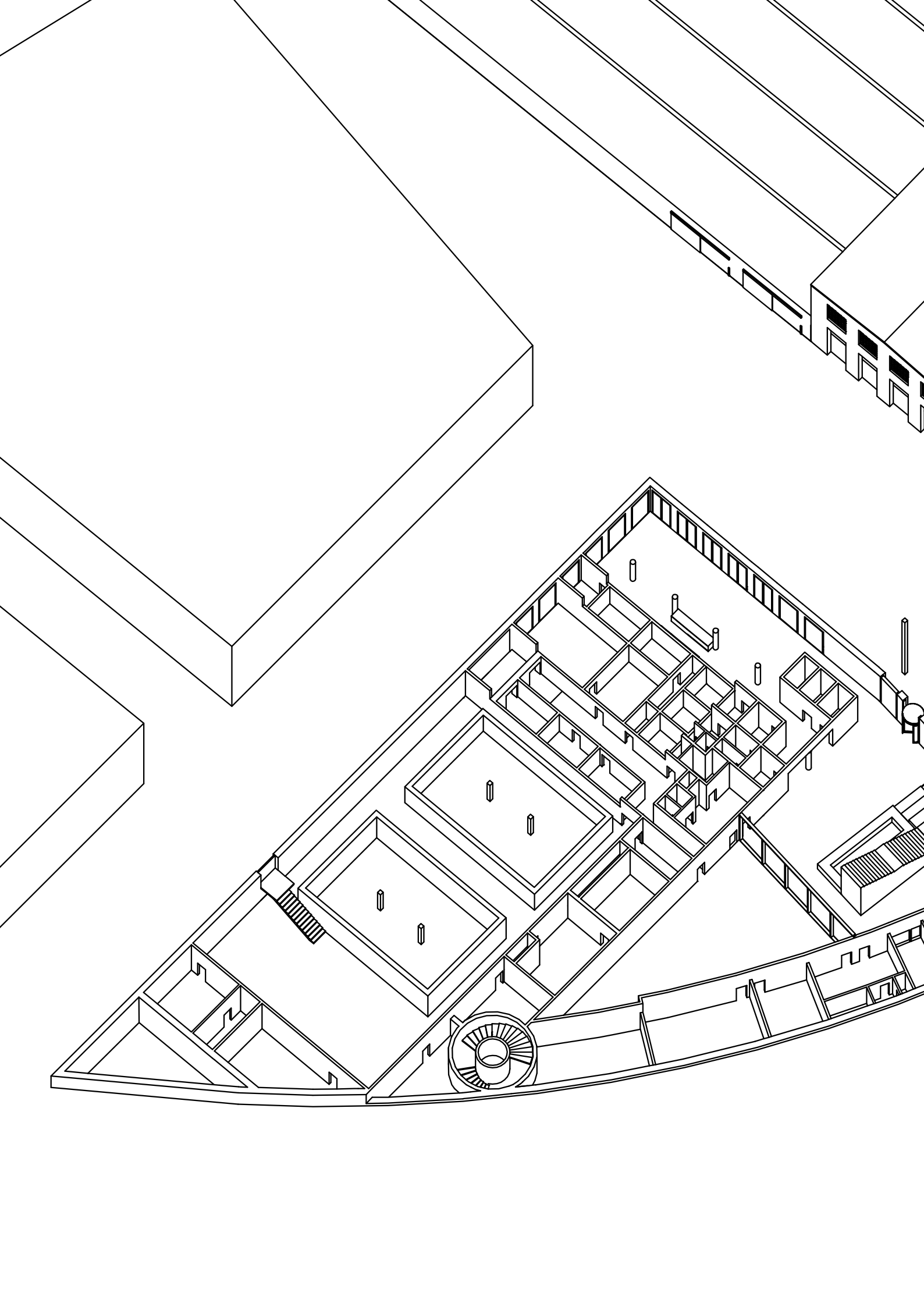

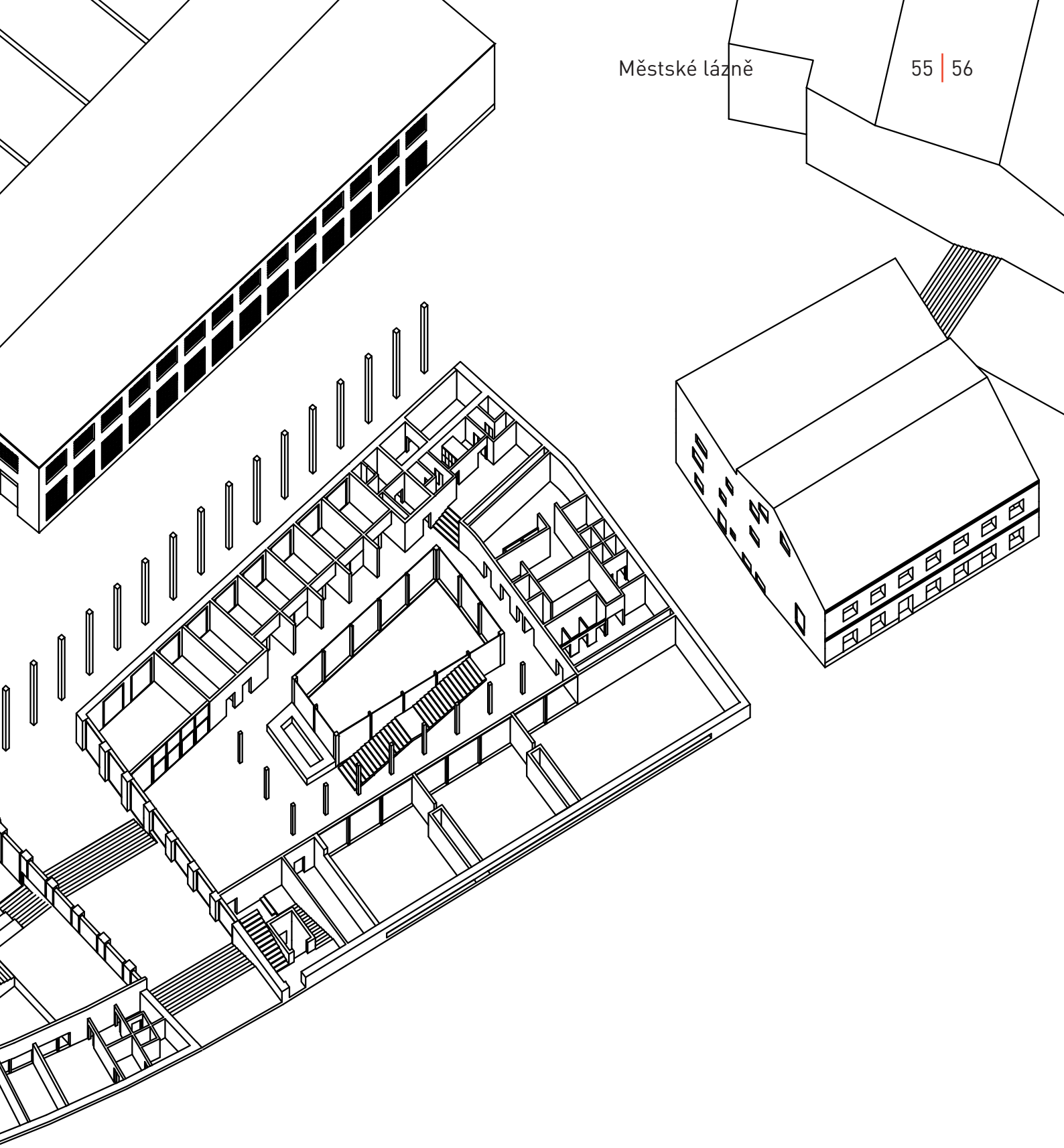

axonometrie 1. NP

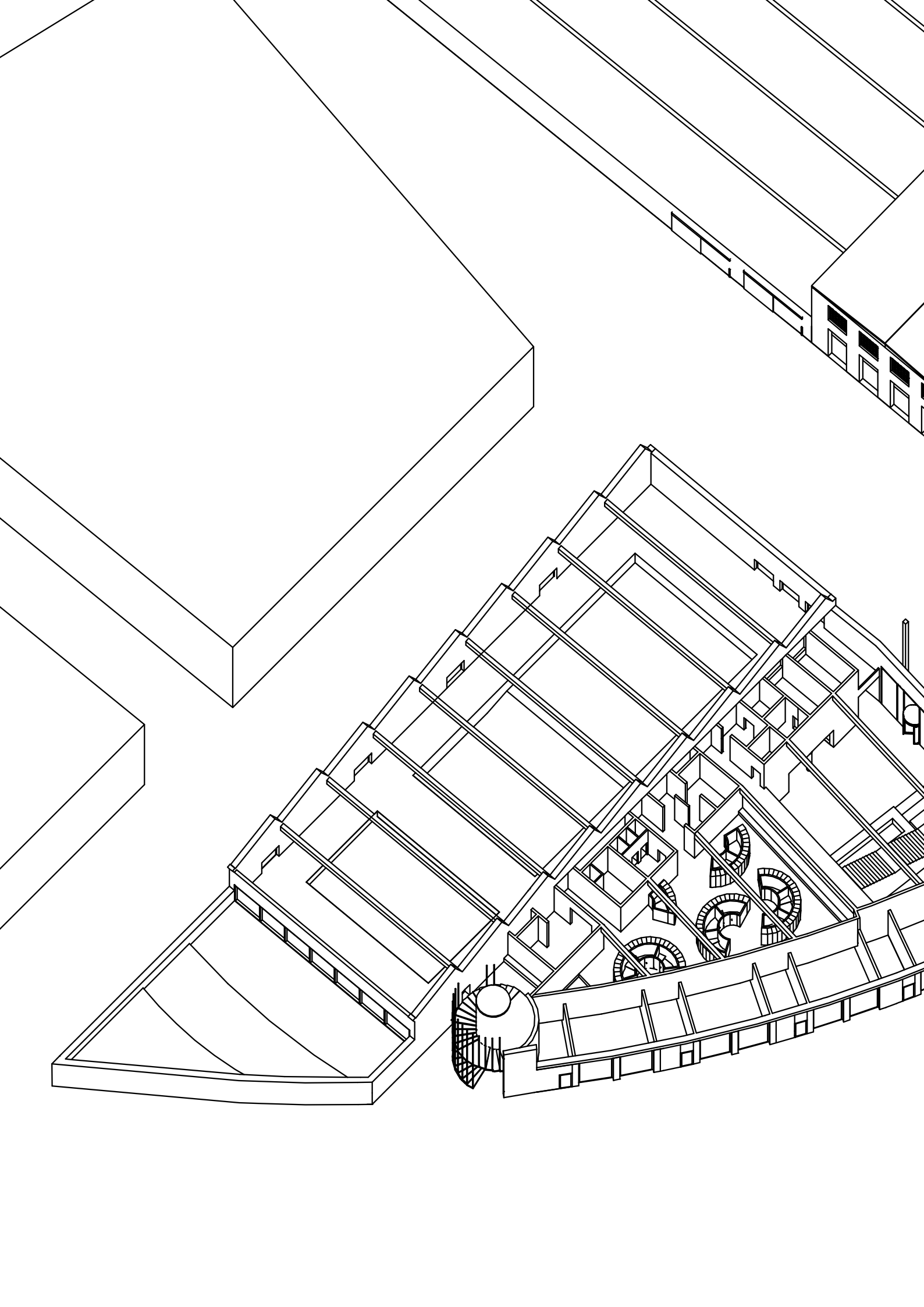

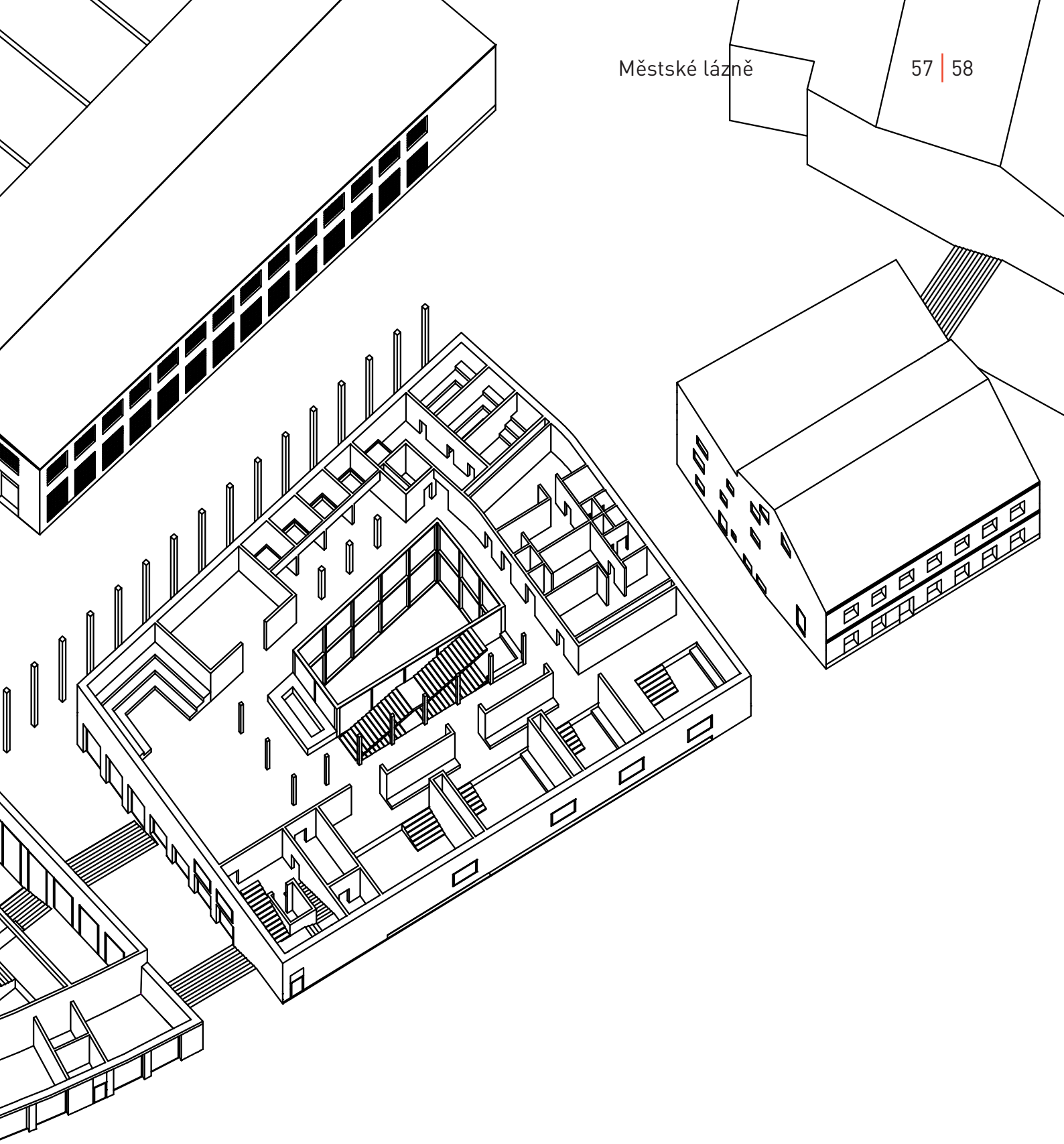

axonometrie 2. NP

Návrh

Urbanismus

Po urbanistické stránce dům uzavírá východní část území. Linie domu kopíruje křivku Masarykovy ulice, nově definuje uliční čáru a pevně ji drží. Dům se o terén opírá a zakusuje se do něj. Tvar je definován okolím. Snažím se zachovávat stávající průhledy, případně je i posílit. Výškově objekt navazuje na halu strojíren a postupně graduje k Masarykově ulici, kde hmota reaguje na sousední bytový dům. Při jižní straně se dům částečně snižuje při zachování jasné definovanosti ulice a pouští do zahrady a bazénové haly slunce. Obdivuji schopnost města vrstvit se přes sebe, proto se snažím tento fenomén zachovat i ve svém projektu, využít ho a zakomponovat do komplexu. Zachovávám historickou stopu a přidávám novou vrstvu. Městské lázně jsou strojírnám partnerem. Vedou dialog a vytváří mezi sebou nový veřejný prostor - náměstí Emericha Dítěte.

Architektonické řešení

Po architektonické stránce dům reaguje na okolí. Opakuje se zde téma "na hraně". V tomto případě na hraně areálu bývalých strojíren a na rozhraní mezi centrem města a vnitřní periferií. Lze ve stavbě nalézt určitou dualitu, v jejím ustrojení se setkává charakter obou stran rozhraní. Inspiruje se stávajícími strojírnami a zároveň se snaží být městským domem. Stavba je statická, demonstrativně vystavěná z těžkého pohledového betonu, s řádem inspirovaným stávající řezárnou, a současně rytmus jejich fasád v oblouku určeném Masarykovou ulicí uvozuje pohyb - plynutí času.

Fasáda

Fasáda je provedena ve dvou strukturách pohledového betonu.
U bazénové části si v parteru představuji hrubší svisle strukturovaný povrch pro vytvoření haptické kvality fasády a zvýšení množství vjemů pro kolemjdoucí. Venek je stejně důležitý jako vnitřek. Okna jsou dřevěná a svojí hřejivou přívětivostí vytváří protipól přísnému betonu.

Rámy přízemí s velkými okny se otvírají ke vstupu a nesou zdivo patra perforované pouze pár okny s komponovanými výhledy. Jemnost a dynamiku fasádě v parteru dodávají textilní závěsy v masérnách. Řada velkých obchodních výkladců v horní úrovni území oživuje Masarykovu ulici a mění ji v městskou promenádu.

Stavebně konstrukční řešení

Nosný systém je kombinovaný, z monolitického betonu. Bazénové vany jsou navrženy z vodotěsného betonu a jsou podepřeny nosnými sloupy a stěnami v rastru 4,15 x 5,2 m. Konstrukční výšky prvního nadzemního podlaží jsou 5,1 m, v druhém nadzemním podlaží jsou konstrukční výšky 4,7 m. Výjimkou jsou pronajímatelné plochy při Masarykově ulici, kde je konstrukční výška přizpůsobena skladbě střechy pro stromy umístěné na střeše při současném zachování velkorysé výšky prostorů. Budova je založena na desce, která je lokálně zesílena pod nosnými sloupy.

Šedová střecha bazénové haly je vynášena svislými nosníky výšky 0,8 m, o které jsou průběžně podepřeny desky světlíků s vyztuženými okraji. Prosklení je členěno ve třetinách příčlemi, které desku podpírají.

Ostatní střechy jsou ploché, pokryté skladbou zelené extenzivní pochozí střechy nebo dlažbou. Na střeše je umístěna zahrada průhledem propojená s náměstím.

Energetické řešení

Lázně jsou vytápěny podlahovým topením doplněným o stěnové a předehřátý ventilační vzduch, případně konvektory. Bazén i lázně mají vlastní strojovnu vzduchotechniky a bazénové technologie. Oddělení obou částí je výhodné z ekonomického hlediska i z důvodu odlišných nároků na provoz. Strojovna vzduchotechniky, kogenerace a veškerý systém úpravy vody včetně akumulačních nádrží je situován v zapuštěném prvním nadzemním podlaží - u bazénové části - a v suterénu - v lázeňské části.

Objekt využívá rekuperaci vzduchu i odpadní vody ze sprch. Teplá voda ze sprch je použita pro předehřátí vody z řadu opět pro sprchy.Teplá voda z bazénu se točí víceméně dokola a množství tzv. přídavné vody není zas tak velké - 30 l/s.

Půdorysy

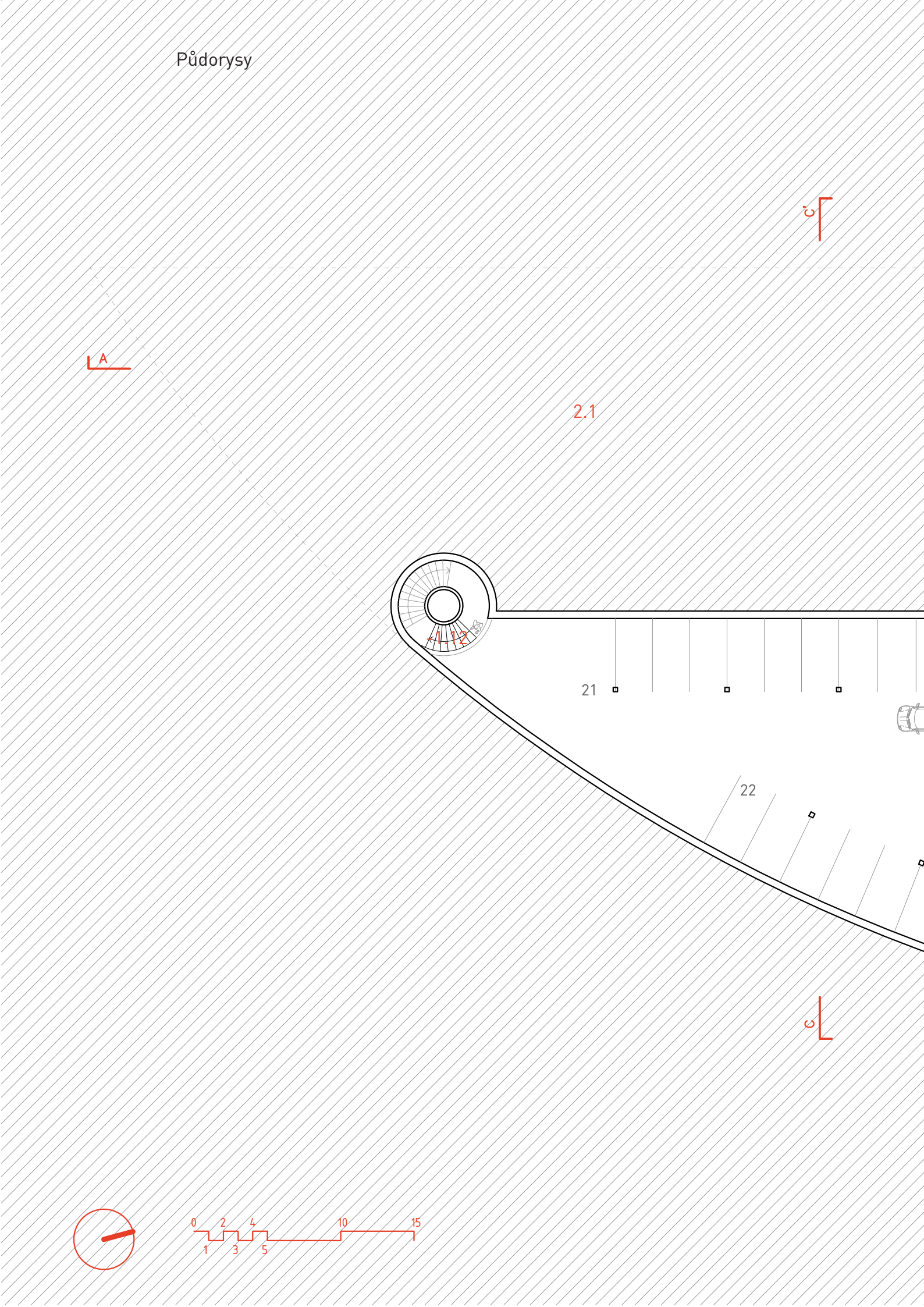

-1.1 odpady
-1.2 obsluha parkování
-1.3 technická místnost
-1.4 technologie
-1.5 čistírna použité vody z koupelí
-1.6 strojovna vzduchotechniky
-1.7 kotelna
-1.8 strojovna vytápění
-1.9 schodiště lázeňské části
-1.10 parkovací stání
-1.11 schodiště bazénové části
-1.12 únikové schodiště

půdorys 1.PP M 1:300

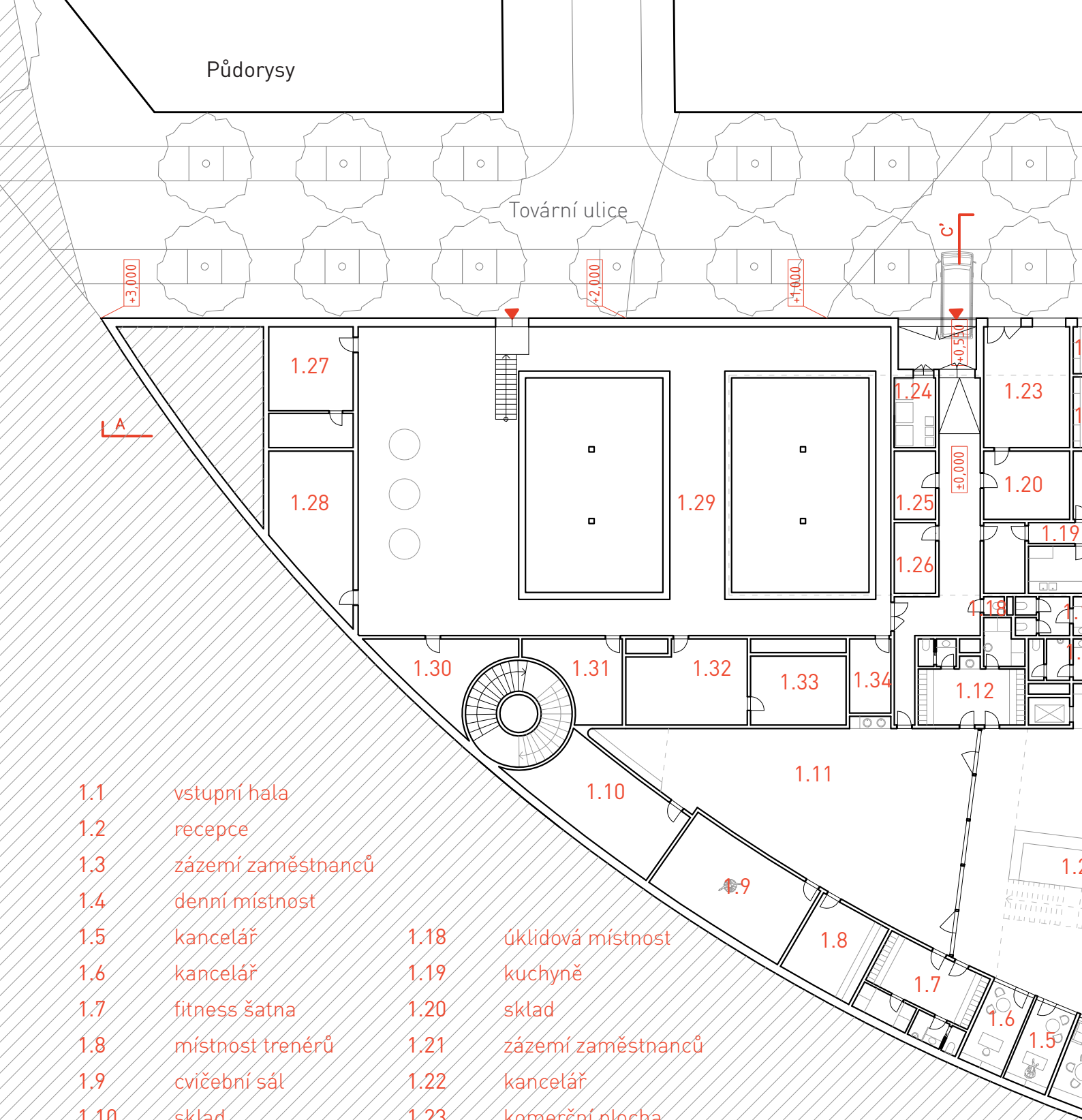

1.1	vstupní hala				
1.2	recepce				
1.3	zázemí zaměstnanců				
1.4	denní místnost				
1.5	kancelář	1.18	úklidová místnost		
1.6	kancelář	1.19	kuchyně		
1.7	fitness šatna	1.20	sklad		
1.8	místnost trenérů	1.21	zázemí zaměstnanců		
1.9	cvičební sál	1.22	kancelář		
1.10	sklad	1.23	komerční plocha		
1.11	posilovna	1.24	odpady		
1.12	fitness šatna	1.25	sklad obalů		
1.13	wc invalida	1.26	sklad nápojů		
1.14	úklidová místnost	1.27	místnost strojníka	1.31	strojovna vytápění
1.15	wc muži	1.28	sklad	1.32	strojovna vzduchotechn
1.16	wc ženy	1.29	jímání, úprava a ohřev vody	1.33	kogenerace
1.17	kavárna/bistro	1.30	kotelna	1.34	elektrorozvodna

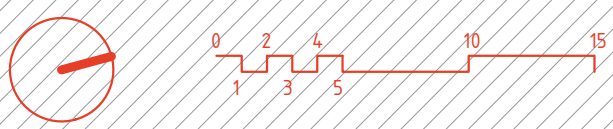

1.35 vstupní hala
1.36 prádelna a sklad prádla
1.37 cvičební sál
1.38 cvičební sál
1.39 cvičební sál
1.40 šatny s umývárnou
1.41 šatny s umývárnou
1.42 denní místnost a zázemí zam.
1.43 odpady
1.44 šatna a wc masérny
1.45 masérny
1.46 kancelář
1.47 kancelář
1.48 recepce
1.49 schodiště

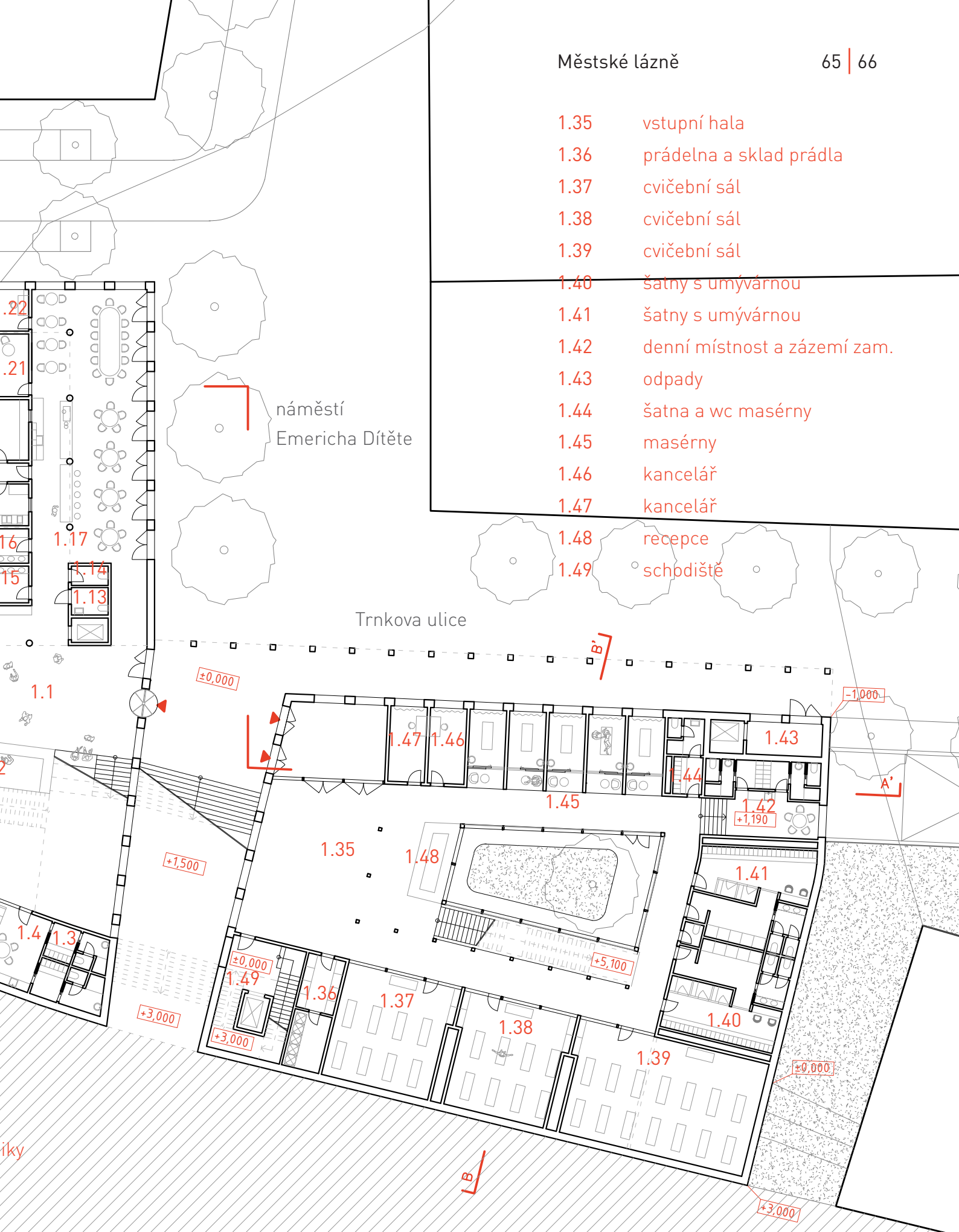

půdorys 1.NP M 1:300

Půdorysy

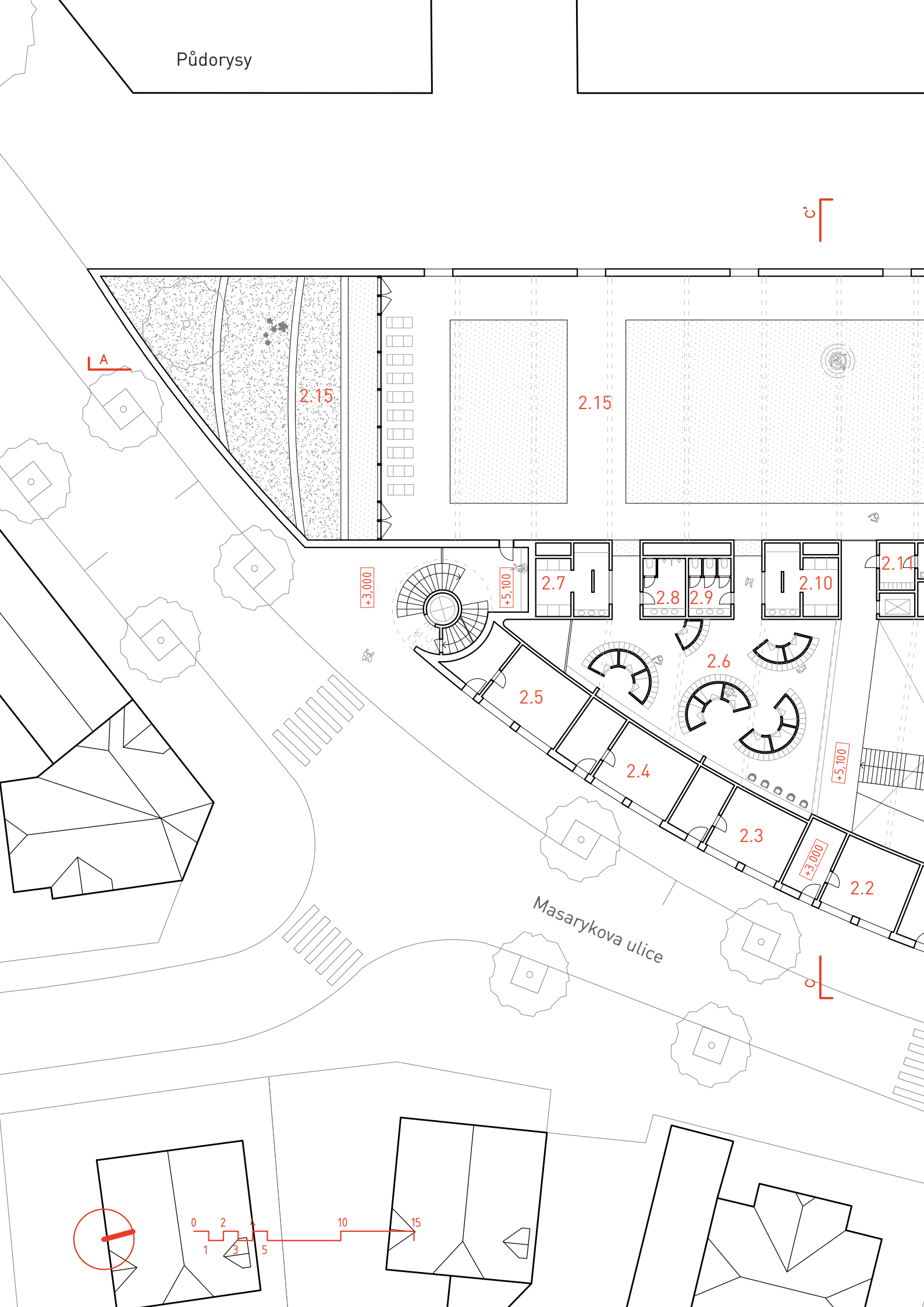
C'
A
2.15
2.15
+3,000
+5,100
2.7
2.8
2.9
2.10
2.11
2.6
2.5
2.4
2.3
2.2
+5,100
+3,000
Masarykova ulice
C
0
2
4
10
15
1
3
5

2.1	komerční plocha	2.17	odpočívárna
2.2	komerční plocha	2.18	šatna a umýv. invalida
2.3	komerční plocha	2.19	teplý bazén
2.4	komerční plocha	2.20	horký bazén
2.5	komerční plocha	2.21	studený
2.6	šatny	2.22	bazén se slanou vodou
2.7	umývárna muži	2.23	šatny s umývárnou
2.8	wc muži	2.24	šatny s umývárnou
2.9	wc ženy	2.25	finská sauna
2.10	umývárna ženy	2.26	parní sauna
2.11	šatna a umýv. invalida	2.27	biosauna
2.12	ošetřovna	2.28	chladící bazének
2.13	místnost plavčíka	2.29	wc
2.14	sklad nářadí	2.30	bylinné koupele
2.15	bazénová hala	2.31	vzdušná lázeň
2.16	zahrada	2.32	horké kameny

půdorys 2.NP M 1:300

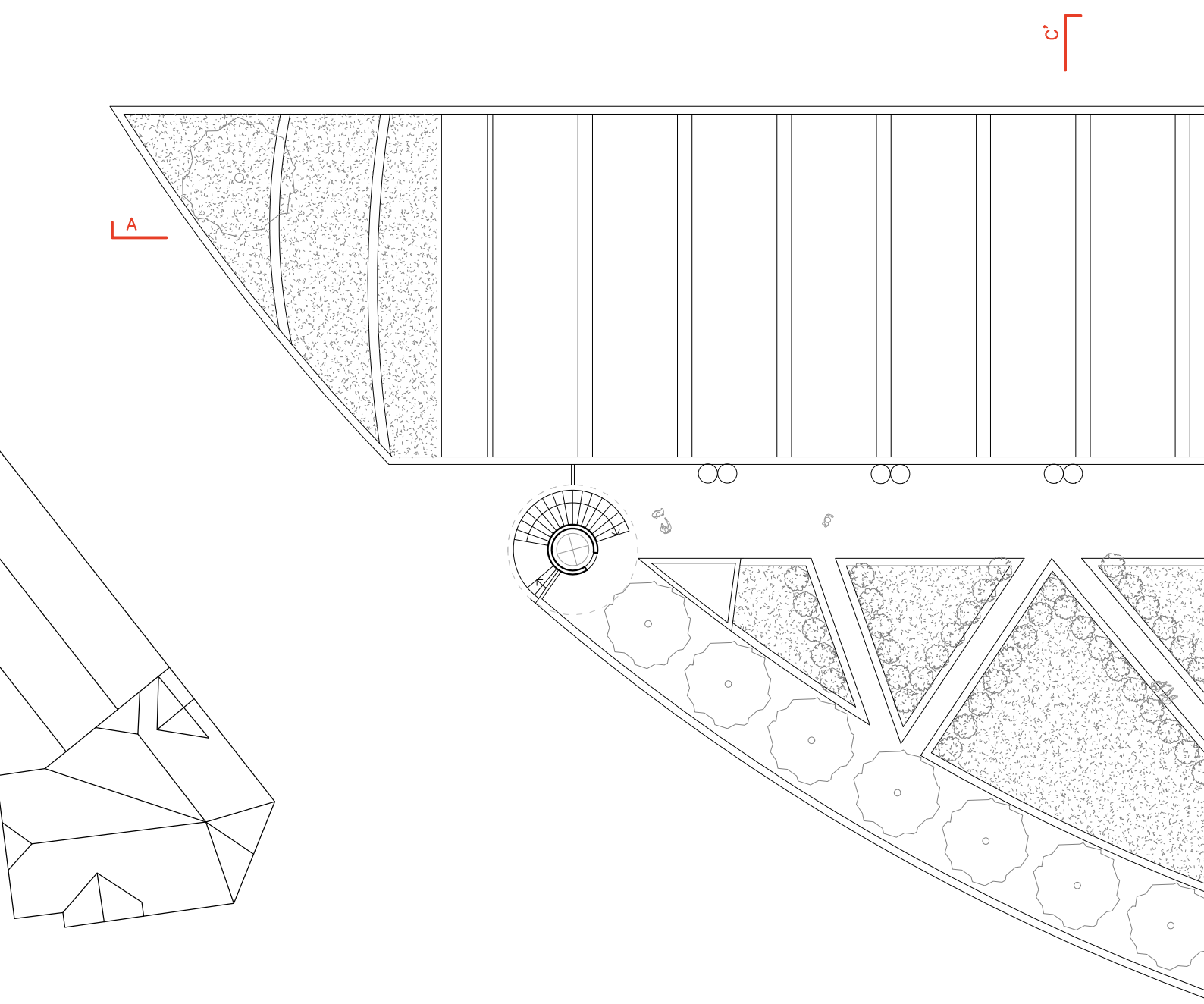

3.01 střešní zahrada
3.02 sklad nábytku
3.03 krytá terasa
3.04 zázemí kina

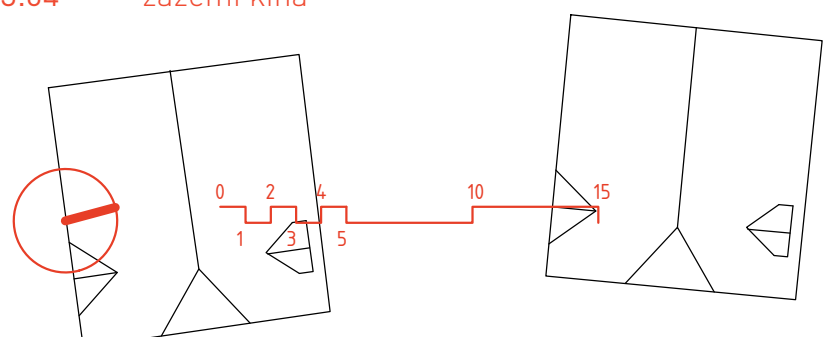

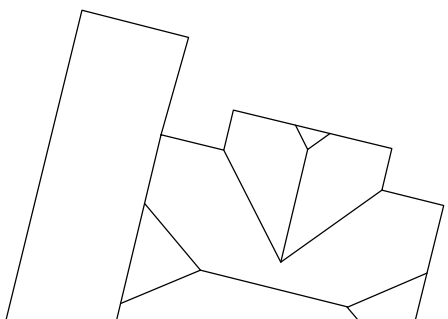

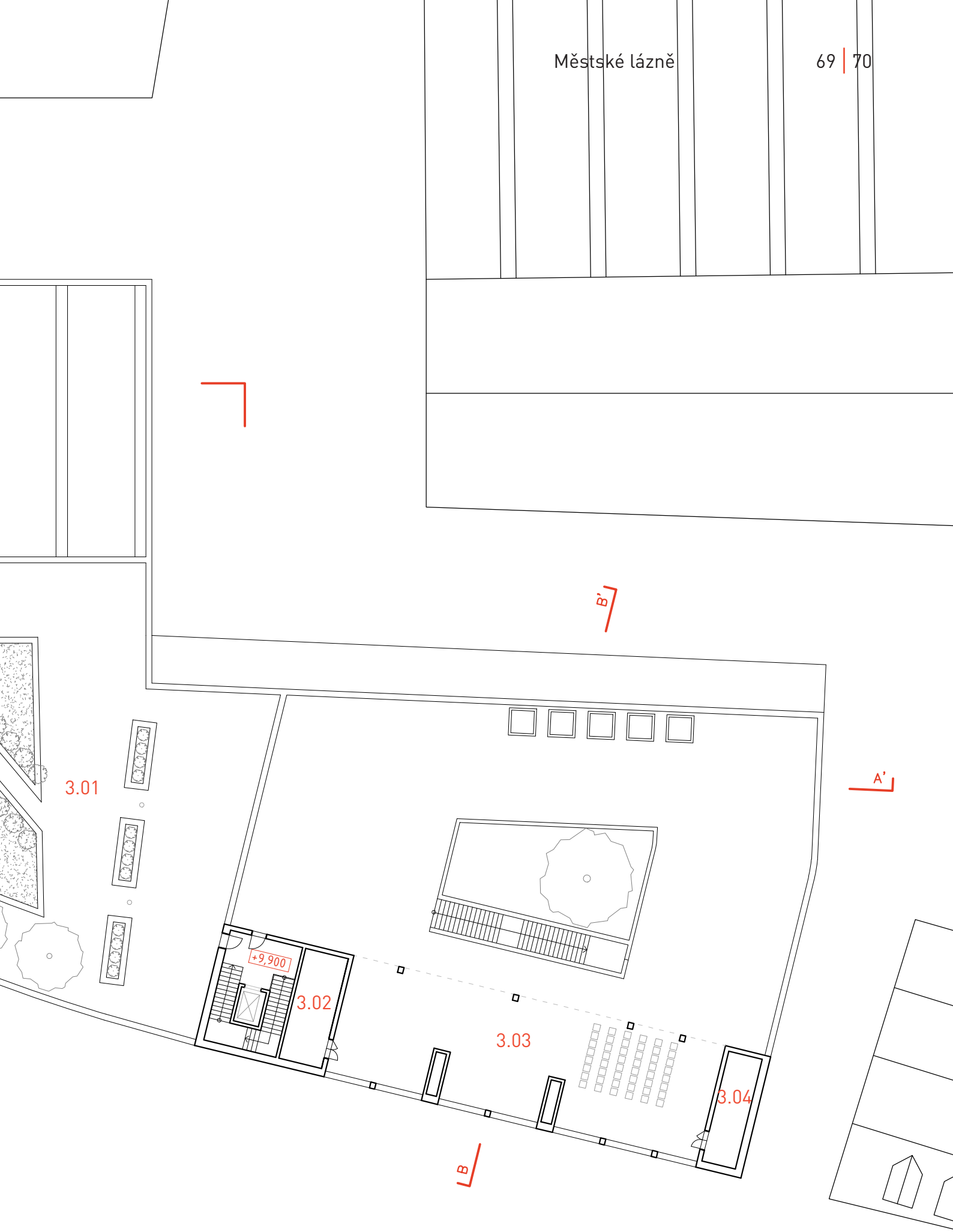

půdorys střechy M 1:300

Řezy

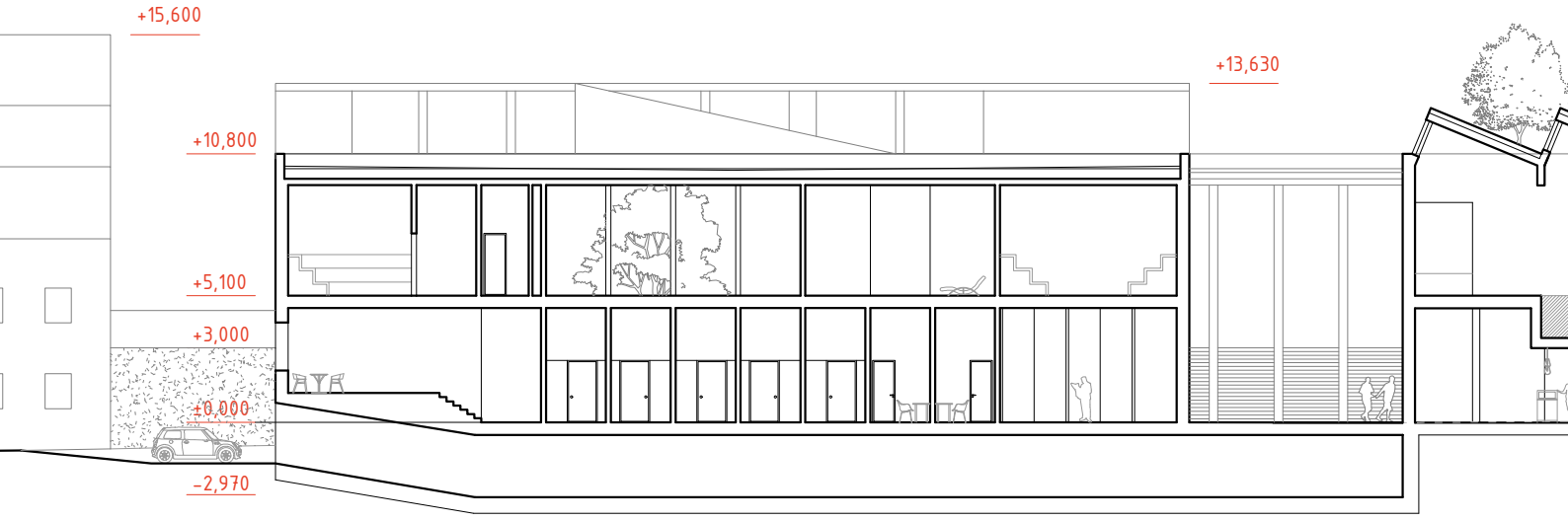

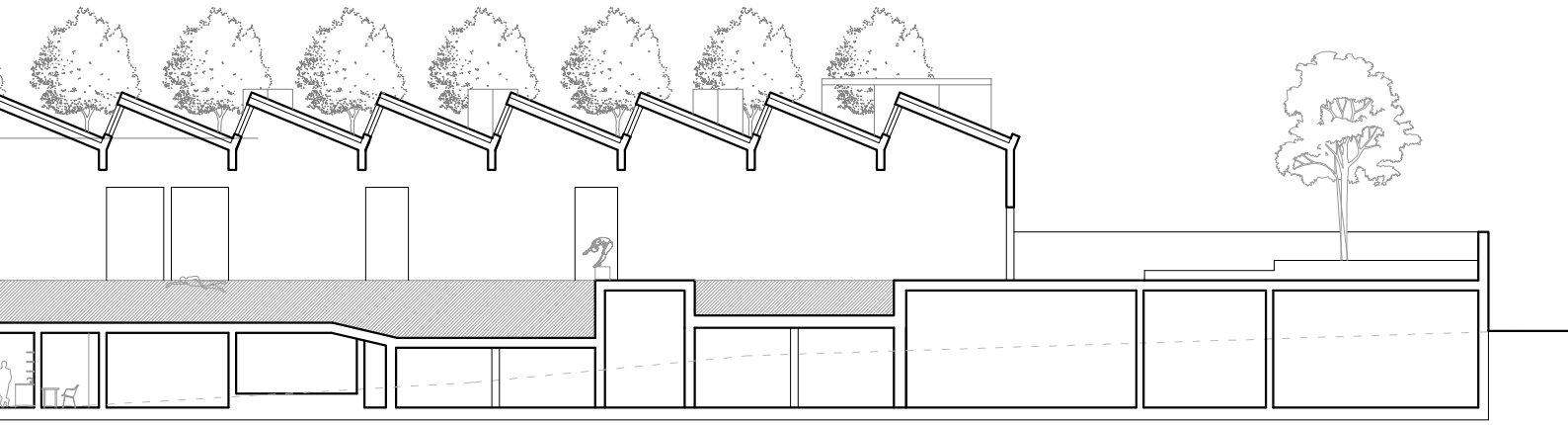

řez A-A´

M 1:300

Řezy

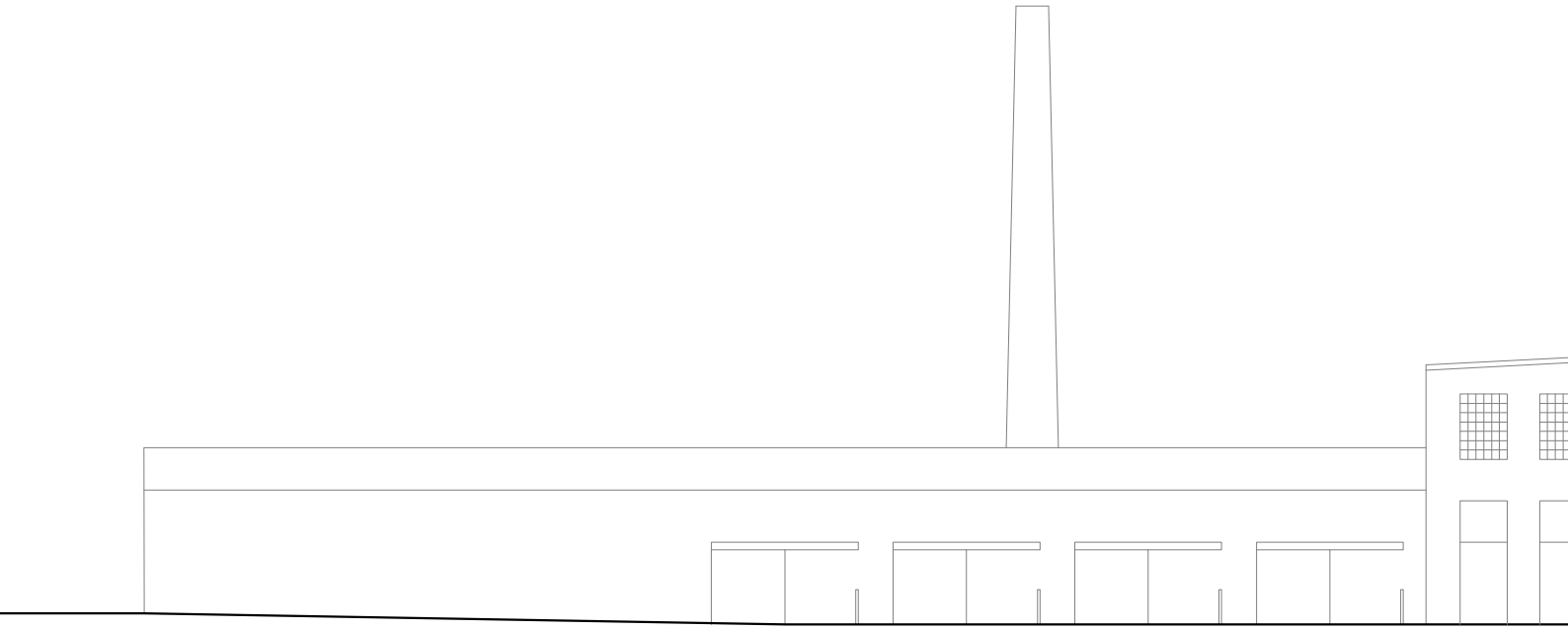

řez B-B´

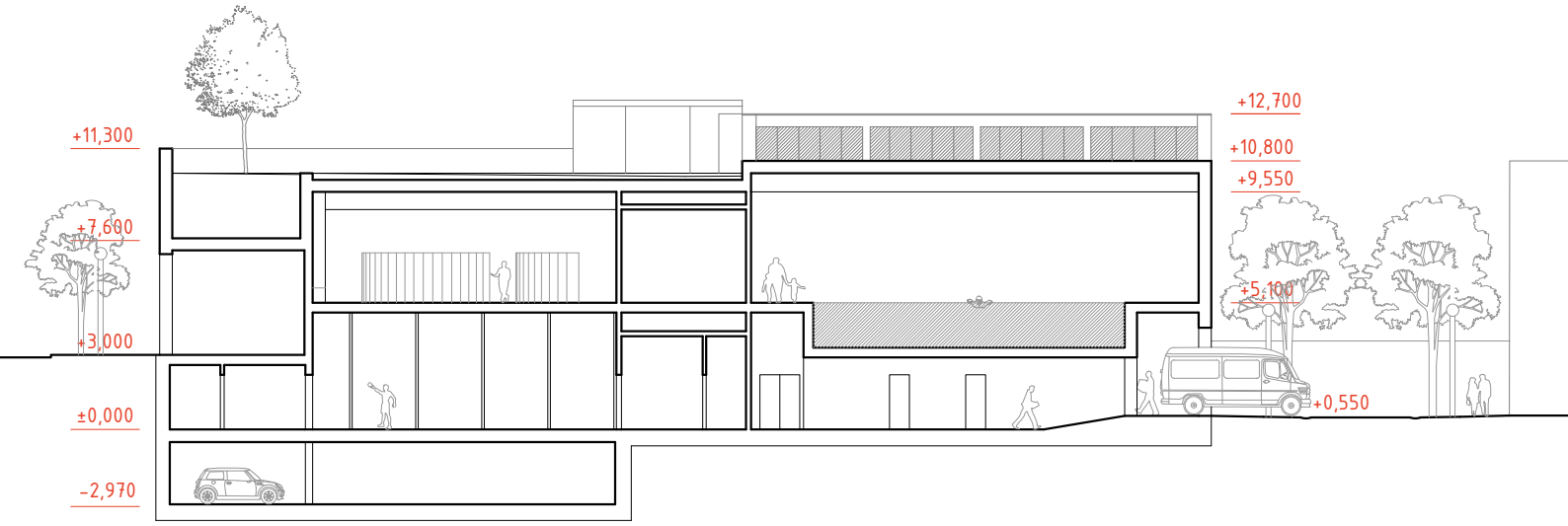

řez C-C´

M 1:300

Pohledy

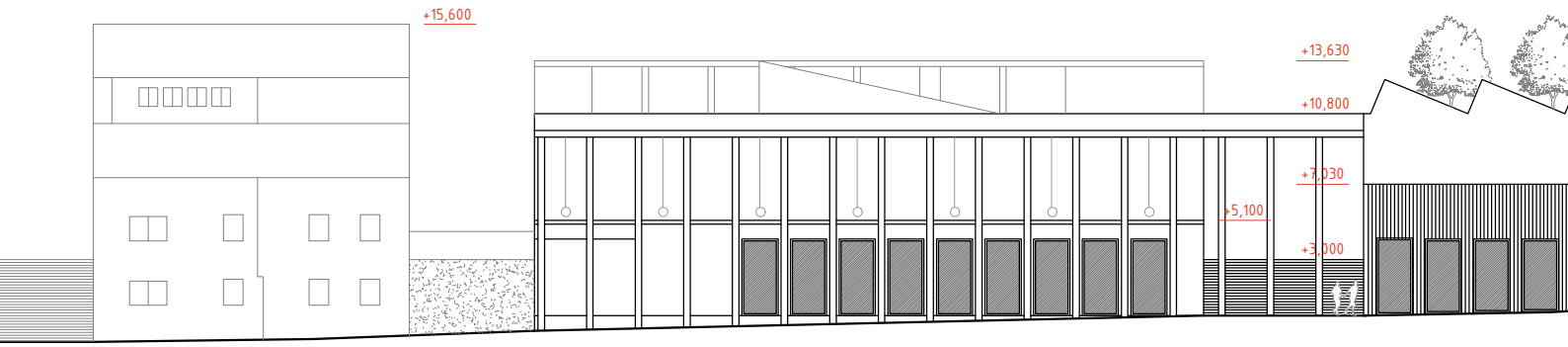
+15,600
+13,630
+10,800
+7,030
+5,100
+3,000

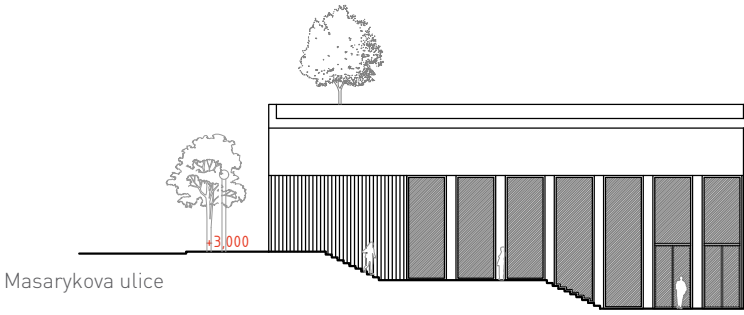
+3,000
Masarykova ulice

0
2
4
10
15
1
3
5

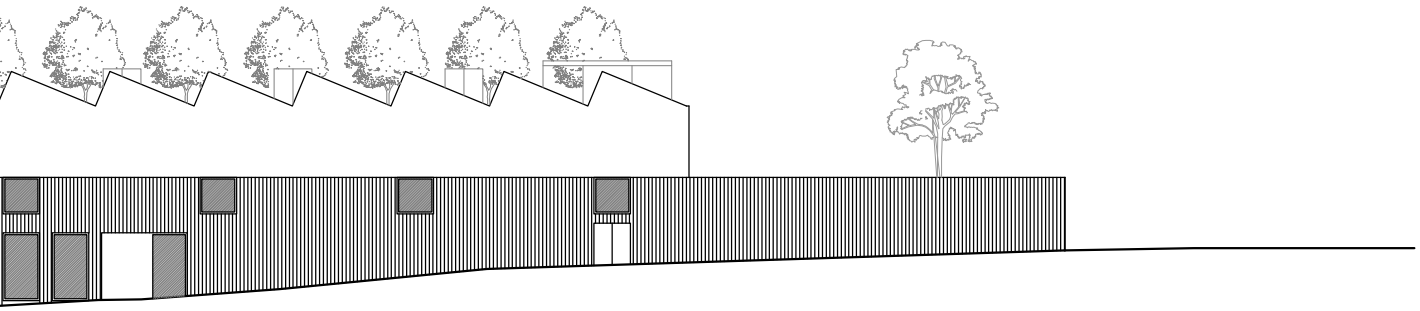

severozápadní pohled

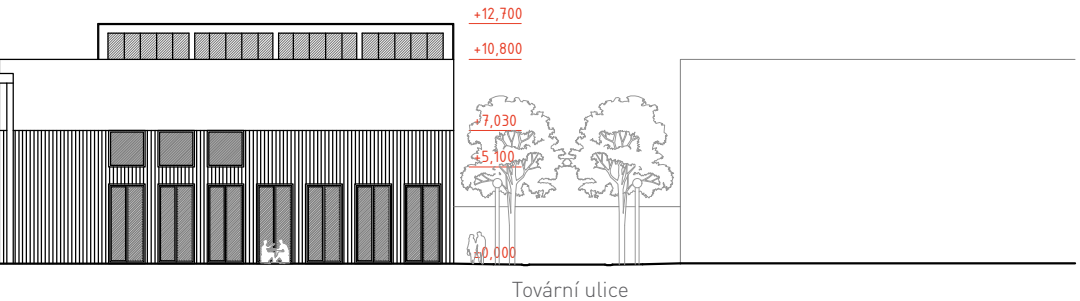

severovýchodní pohled

M 1:400

Pohledy

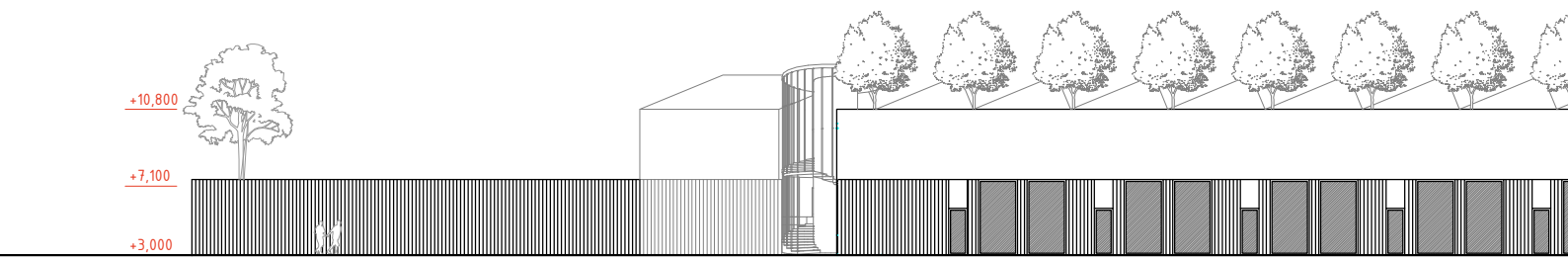

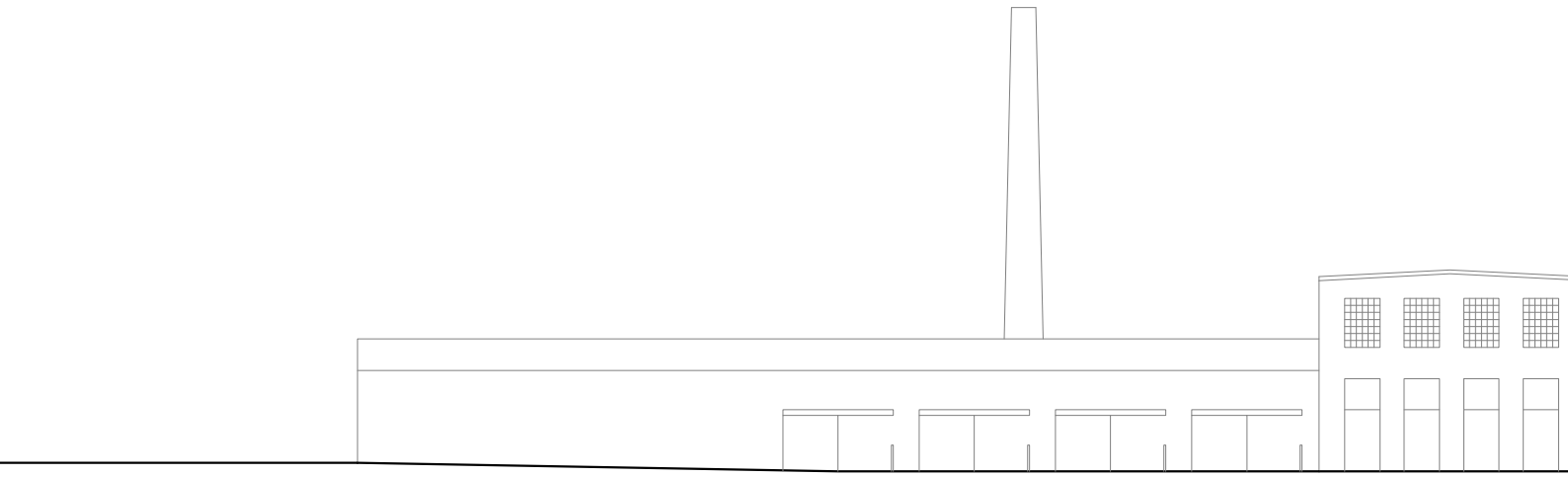

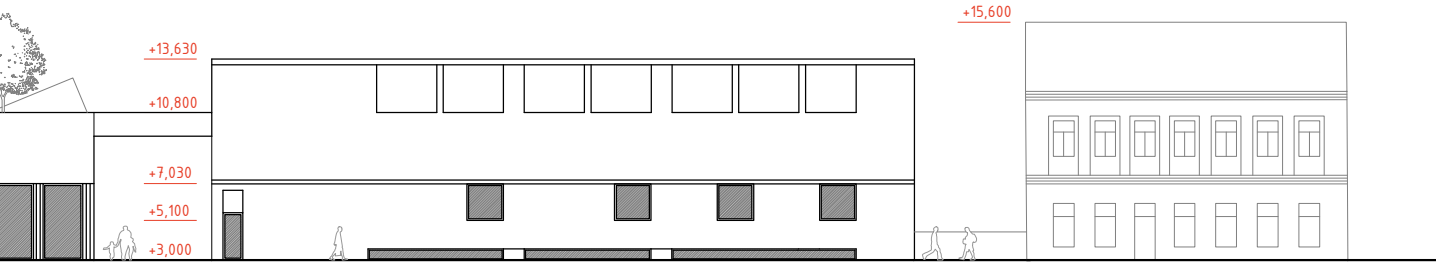

jihovýchodní pohled

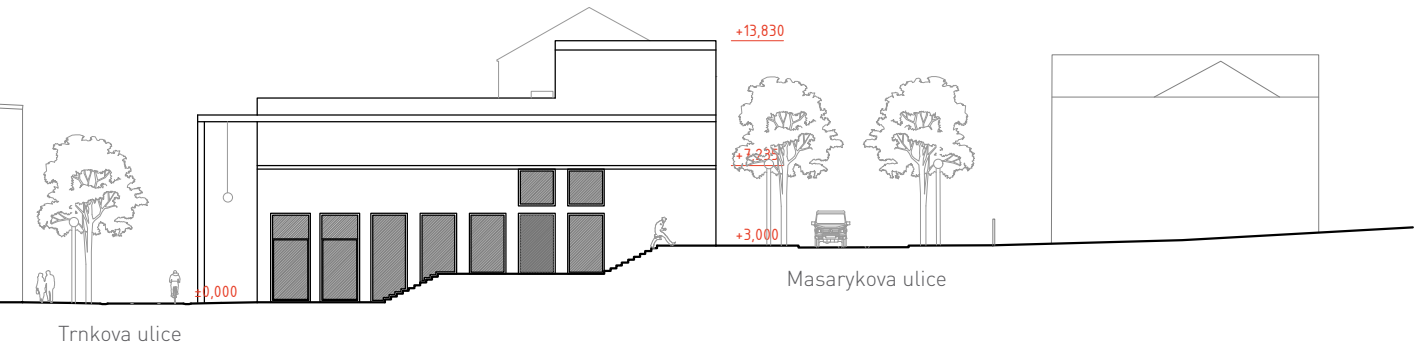

jihozápadní pohled

M 1:400

Vně

Náměstí Emericha Dítěte

Místní nejsou se stavem náměstí dlouhodobě spokojeni. Navržené náměstí nemá tomu současnému konkurovat, spíše jej doplňuje. Náměstí je v srdci areálu a může na sebe vázat kulturní, výrobní a komerční aktivity. Místo oživuje "koberec" z červeného asfaltu.

Pěší třída - Trnkova ulice

Pěší třída je středovou osou areálu. Je to cesta, která má v kontextu širšího jádra města neuvěřitelný potenciál. Nejen jako komerční ulice, ale i jako důležitý spojovací prvek. Na tuto osu vážu veškeré důležité veřejné stavby a prostory - městské lázně, náměstí, současné strojírny. Tato cesta plynule navazuje na možnou zelenou osu propojující území strojíren s parkem Stromovka.

Městské lázně

Zatímco nepravidelnost tvaru budovy vychází z topografie místa a snahy zachovat průhledy a průchody, na fasádě se uplatňuje jistý řád. Rytmus kolonády vychází z rytmu oken strojíren. Rytmizovaný příchod ke vstupu návštěvníka uklidňuje a připravuje na relax. Prosklené plochy se otevírají do náměstí.

Budova je umístěna na hraně území. Její tvar vytváří venkovní prostory, které jsou její součástí, nelze je od stavby oddělit: vstupní zastřešené nádvoří se schodištěm propojujícím spodní a horní úroveň ulic, vnitřní atrium lázní a zahradu při bazénové hale. Ty spolu se střešní zahradou nabízejí snadno dostupné vnější obytné prostory různého charakteru.

Zelená střecha

Střešní krajina je důležitou součástí návrhu. Jsme ve městě, které je třeba zahušťovat. Mají tu být domy, avšak rekreační plochy se významně podílí na kvalitě života a možnostech trávení volného času ve městě - zvlášť v horkém létě. Zelenou oázu vytvářím na střeše. Zahrada je průhledem propojená s náměstím i protilehlou Jiráskovou ulicí směřující ke staré synagoze. Všechny střechy jsou zelené s extensivní zelení. Nejen kvůli dobré izolaci, ale také proto, aby tak velký dům lépe zapadl.

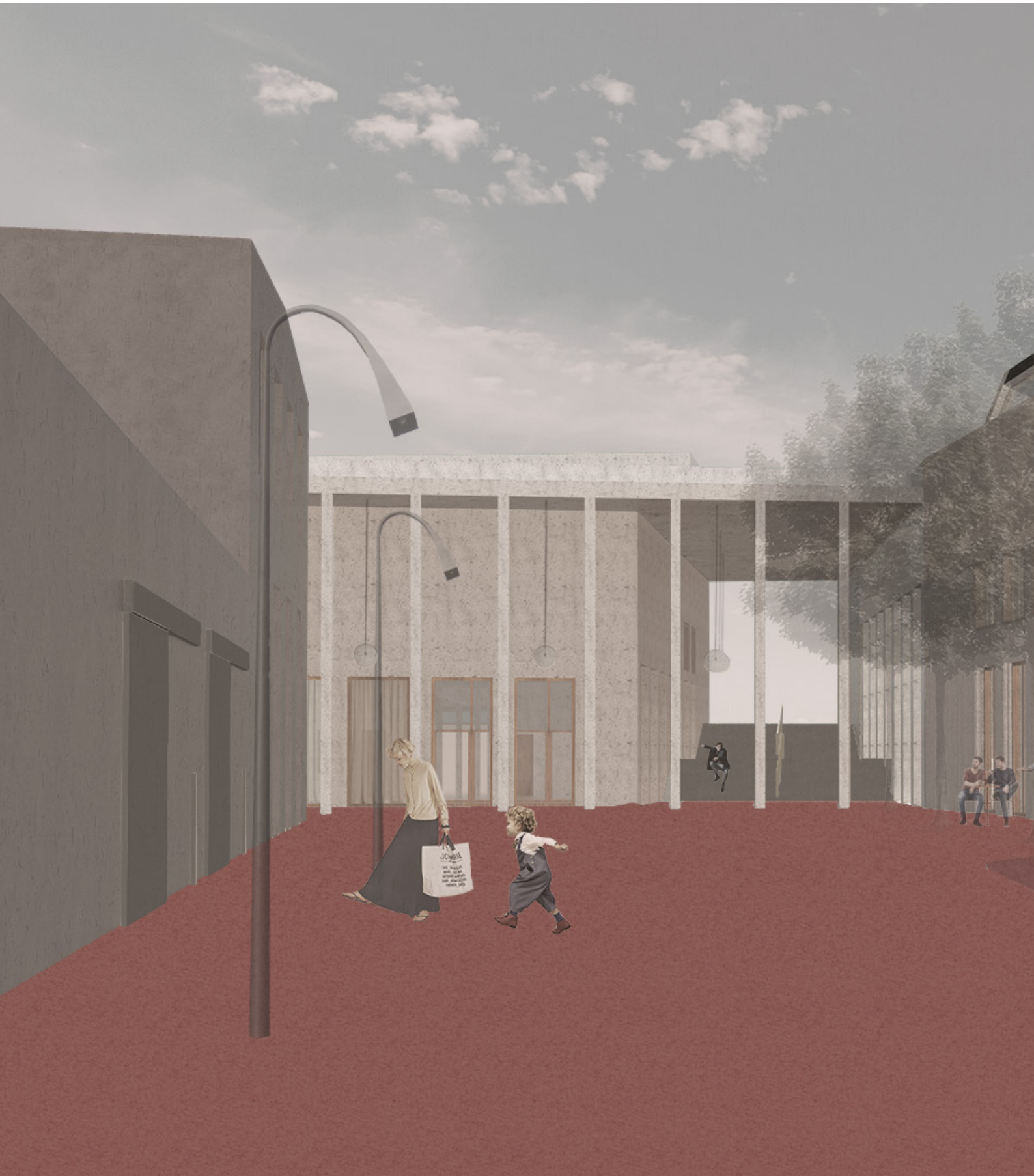

náměstí E. Dítěte

Masarykova ulice

Uvnitř

Bazén

Bazénová hala je orientovaná do venkovní pobytové zahrady a současně nabízí výhled na náměstí. Vnitřní prostor komunikuje s okolím pomocí komponovaných průhledů. Hladina vody je v v rovině s ochozem bazénu, nabízí se pohled na horizont - výhled na střechy strojíren.

Lázně

Návštěva lázní je procesem - tedy cestou. Nejdůležitějším aspektem mého návrhu je snadná orientace, propojení se zelení a hra se světlem, které navozuje pocit uvolnění, vyvolává emoce a přenese člověka na chvíli mimo realitu. Prostory samotné jsou spíše temné, světlo proniká nevelkými otvory a jeho přívod je přesně komponován. Klid. Soustředění. Po každé z procedur se člověk vynoří a vstoupí do atria plného světla. Odpočinková místa jsou umístěna právě sem. Princip se opakuje u van, koupelí i maséren umístěných v přízemí. Prahem mezi světlem a tmou jsou odpočinková místa.

Masáže

Používají se v kombinaci se zábaly a koupelemi, které svaly nejdříve prohřejí a uvolní, a nebo zcela odděleně. Mají příznivý účinek na nervovou soustavu a napomáhají při uvolnění těla.

Finská sauna a parní lázeň

Dochází k celkovému ohřátí těla. Doba procedury je individuální. Důležitou součástí těchto procedur je ochlazování a následný odpočinek. V sauně je vyšší teplota (60-120°C) a nižší vlhkost. V páře je teplota kolem 45°C, vlhkost dosahuje až 100%.

Vzdušná lázeň

Je založena na princpiu solné jeskyně. Lzde zde ulehnout na vyhřáté betonové kvádry a inhalovat solnou mlhu.

Koupele

Koupele představují intimnější složku lázní. Světlo dopadá shora. Čtveřice vodních koupelí nabídne každému vůni i teplotu podle jeho gusta. Naleznete zde jak bylinkové, tak i minerální koupele. Po koupeli následuje odpočinek na lehátku s výhledem do koruny stromu umístěného v atriu. Je slyšet jemný šum závěsů, kterými si každý sám určuje míru intimity a odtržení.

bylinná koupel

horká lázeň

“Hodíme kámen do vody. Zvíří se písek a zase se usadí. Tato reakce byla nezbytná. Kámen si našel svoje místo. Ale rybník už není stejný jako předtím.“

Peter Zumthor

Závěr

Ohlédnutí závěrem

Zvelebování našeho okolí jde ruku v ruce s naším vztahem k onomu prostředí. Cílem diplomové práce bylo vytvoření architektury, která umožní návrat plnohodnotného života do odumírající části města - areálu bývalých strojíren - a začlení oblast zpět do městského života. Vytvářím iniciační bod, od kterého se může místo dále rozvíjet. Navrhuji dům. A vybírám téma, o kterém se ve městě mluví poměrně dlouho - městské lázně. Je jasné, že ve městě takového měřítka (11 tisíc obyvatel) se jedná o výrazný počin.

Pozicí, měřítkem i figurou signalizuje pro obec významnou občanskou stavbu a tvoří veřejný prostor i jeden ze vstupů do území. Lázně jsou umístěny v těžišti území. Dům je charakterem otevřený, ale též srozumitelný a bezpečný.

Obdivuji schopnost měst vrstvit se přes sebe, zachovávám stávající budovy strojíren a vytvářím novou vrstvu. Dům, který jsem navrhla vychází z měřítka místa (velkých fabrik). Svoji výškou nevyčnívá, navazuje. Je partnerem stávajícím strojírnám, iniciátorem aktivity v území i zprostředkovatelem kultivovaného prostupu územím.

Peter Zumthor v jedné ze svých přednášek říká: „Hodíme kámen do vody. Zvíří se písek a zase se usadí. Tato reakce byla nezbytná. Kámen si našel svoje místo. Ale rybník už není stejný jako předtím.“ Je jasné, že každá nová věc je zásahem do jejího okolí, je to rána, která v danou chvíli krvácí, ale myslím si, že pokud je ta rána zasazena s citem, rozumem a rozvahou, brzy se zahojí. Při navrhování jsem se o to snažila a usilovala jsem o citlivé usazení “kamene” městských lázní tak, aby podpořily dané místo a tím povznesly i město Humpolec. Doufám, že se mi to alespoň částečně podařilo. Diplomová práce byla pro mne zábavnou, inspirativní a poučnou cestou a jsem ráda, že jsem ji mohla absolvovat.

Celková bilance

1. podzemní podlaží

-1.1	odpady	24 m^2
-1.2	obsluha parkování	16 m^2
-1.3	technická místnost	65 m^2
-1.4	technologie	67 m^2
-1.5	čistírna použité vody z koupelí	94 m^2
-1.6	strojovna vzduchotechniky	53 m^2
-1.7	kotelna	55 m^2
-1.8	strojovna vytápění	19 m^2
-1.9	schodiště lázeňské části	37 m^2
-1.10	parkovací stání	34+3
-1.11	schodiště bazénové části	25 m^2
-1.12	únikové schodiště	30 m^2

1. nadzemní podlaží

1.1	vstupní hala	177 m^2
1.2	recepce	40 m^2
1.3	zázemí zaměstnanců	21 m^2
1.4	denní místnost	20 m^2
1.5	kancelář	13 m^2
1.6	kancelář	13 m^2
1.7	fitness šatna	32 m^2
1.8	místnost trenérů	22 m^2
1.9	cvičební sál	44 m^2
1.10	sklad	40 m^2
1.11	posilovna	167 m^2
1.12	fitness šatna	33 m^2

	1.13	wc invalida	4 m^2
	1.14	úklidová místnost	3 m^2
	1.15	wc muži	12 m^2
	1.16	wc ženy	13 m^2
	1.17	kavárna/bistro	135 m^2
	1.18	úklidová místnost	100 m^2
	1.19	kuchyně	42 m^2
	1.20	sklad	20 m^2
	1.21	zázemí zaměstnanců	10 m^2
	1.22	kancelář	7 m^2
	1.23	komerční plocha	35 m^2
	1.24	odpady	10 m^2
	1.25	sklad obalů	10 m^2
	1.26	sklad nápojů	10 m^2
	1.27	místnost strojníka	36 m^2
	1.28	sklad	37 m^2
	1.29	jímání, úprava a ohřev vody	556 m^2
	1.30	kotelna	22 m^2
	1.31	strojovna vytápění	19 m^2
	1.32	strojovna vzduchotechniky	32 m^2
	1.33	kogenerace	22 m^2
	1.34	elektrorozvodna	11 m^2
	1.35	vstupní hala	85 m^2
	1.36	prádelna a sklad prádla	19 m^2
1.37	1.38	cvičební sál	2 x 55 m^2
	1.39	cvičební sál	94 m^2
	1.40	šatny s umývárnou	46 m^2
	1.41	šatny s umývárnou	48 m^2
	1.42	denní místnost a zázemí zam.	34 m^2
	1.43	odpady	10 m^2
	1.44	šatna a wc masérny	11 m^2
	1.45	masérny	5 x 12 m^2
1.46	1.47	kancelář	2 x 12 m^2
	1.48	recepce	13 m^2
	1.49	schodiště	37 m^2

2. nadzemní podlaží

2.1	komerční plocha	43 m^2
2.2	komerční plocha	41 m^2
2.3	komerční plocha	37 m^2
2.4	komerční plocha	37 m^2
2.5	komerční plocha	37 m^2
2.6	šatny	168 m^2
2.7	umývárna muži	25 m^2
2.8	wc muži	12 m^2
2.9	wc ženy	12 m^2
2.10	umývárna ženy	25 m^2
2.11	šatna a umýv. invalida	14 m^2
2.12	ošetřovna	18 m^2
2.13	místnost plavčíka	6 m^2
2.14	sklad nářadí	7 m^2
2.15	bazénová hala	840 m^2
2.16	zahrada	220 m^2
2.17	odpočívárna	83 m^2
2.18	šatna a umýv. invalida	18 m^2
2.19	teplý bazén	37 m^2
2.20	horký bazén	37 m^2
2.21	studený bazén	23 m^2
2.22	bazén se slanou vodou	39 m^2
2.23	šatny s umývárnou	46 m^2
2.24	šatny s umývárnou	48 m^2
2.25	finská sauna	12 m^2
2.26	parní sauna	12 m^2
2.27	biosauna	12 m^2
2.28	chladící bazének	6 m^2
2.29	wc	6 m^2

2.30	bylinné koupele	4 x 7 m^2
2.31	vzdušná lázeň	13 m^2
2.32	horké kameny	35 m^2

souhrn

hrubá podlažní plocha	**5904 m^2**
celková zastavěná plocha	**3420 m^2**
celkový obestavěný prostor	**43274 m^3**

Poděkování

Haně Seho děkuji za náš společný čas, za vedení, inspiraci a laskavé srdce. Díky Vám mě to baví.

Všem, kdo mi byli zdrojem zkušeností, nadšení a motivace během studia. Především Janu Světlíkovi, který mě naučil lásce k fyzickým modelům a architektským knížkám.

Rodině a kamarádům, kteří mi po celou dobu důvěřovali a nikdy nepochybovali.

Konzultace

doc. Ing. arch. Hana Seho

Ing. arch. Jiří Poláček

požární bezpečnost: Ing. Stanislava Neubergová

statika: doc. Ing. Karel Lorenz, CSc.

typologie bazénů: doc. Ing. arch. Akad. arch. Lukáš Liesler

Zdroje

ŠVÁCHA, R.: Naprej! Česká sportovní architektura 1567 - 2012. Prostor - architektura, interier, design, 2012

VITRUVIUS: Deset knih o architektuře. Nakladatelství Svoboda, Praha, 1979

Portfolio prací ateliéru Hlaváček - Čeněk, Lázně, LS 2016/17, ČVUT, Fakulta architektury

Semestrální práce studentů ateliéru Seho - Poláček, ZS 2019/20, ČVUT, Fakulta architektury

https://www.archtv.cz/mozaika/trend/item/100-fabrika-hotel-humpolec

oldmaops.geolab.cz

earch.cz

Vyhláška č. 238/2011 Sb. o stanovení hygienických požadavků na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch

https://www.yumpu.com/xx/document/read/7393923/habilitace-lukas-liesler-czech-technical-university-in-prague

https://docplayer.cz/5542908-Kryty-bazen-vypich-diplomova-prace-tomas-hanak.html

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Veronika Suchá

datum narození: 13. 12. 1993

akademický rok / semestr: 2019/2020 / LS
obor: Architektura a urbanismus
ústav: 15128 Ústav navrhování II
vedoucí diplomové práce: doc. Ing. arch. Hana Seho

téma diplomové práce: Městské lázně Humpolec
viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení
Zadáním projektu jsou městské lázně v Humpolci. Cílem řešení je nalézt nového ducha bývalého průmyslového areálu v těsné návaznosti na české a německé náměstí jako nového společenského, obchodního a kulturního centra. Město má v plánu zbudovat lázně v rámci sportovního areálu na okraji města. Diplomní projekt by měl prokázat, že lázně včetně sportovní funkce má i potenciál stát se místem setkávání obyvatel města a sousedství jiných odlišných funkcí může mít velký potenciál pro vytvoření „polis".

2/ Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program
Pro D/ součástí zadání budou jasně a konkrétně specifikované jednotlivé fáze projektu, které jsou nezbytnou součástí řešení
Stavební program: plavecký bazén, rekreační vodní zařízení, některé typy léčebných procedur spojených s vodou, sauna a další sportovní a relaxační zařízení spojené s hlavní funkcí tak, aby vytvářela atraktivní centrum pro „neproduktivní" čas obyvatel města.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování
Výkresová dokumentace: situace širších vztahů, situace stavby včetně řešení bezprostředního okolí stavby, prostorové koncepční a provozní schéma, všechny půdorysy objektu 1:200, min. 2 řezy 1:200, zásadní perspektivní řez vysvětlující prostorové a konstrukční vazby, schéma a popis konstrukce, konstrukční detaily, signifikantní část interiéru, určující atmosféru stavby, min. 2 zákresy navrhované stavby do fotografií.
Textová část: průvodní zpráva popisující urbanistické, architektonické, konstrukční a energetické řešení stavby.
Předepsaná měřítka mohou být modifikována ve vztahu k předepsanému formátu výstupů. Hana Seho 29.5.20

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)
Fyzický model v měřítku 1:100 – 1:200, popř. dle dohody

Datum a podpis studenta 20.2.20 Veronika Suchá

Datum a podpis vedoucího DP Hana Seho 20.2.20

Datum a podpis děkana FA ČVUT 10.3.2020

registrováno studijním oddělením dne 25.2.2020

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: Bc. Veronika Suchá
AR 2019/2020, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) MĚSTSKÉ LÁZNĚ HUMPOLEC

(AJ) CITY SPA HUMPOLEC

JAZYK PRÁCE: ČESKÝ JAZYK

Vedoucí práce:	**Doc. Ing. arch. Hana Seho** **Ústav: Ústav navrhování II**
Oponent práce:	**MgA. Jan Světlík**
Klíčová slova (česká):	Městské lázně, Humpolecké strojírny
Anotace (česká):	Humpolecké strojírny tvoří historickou stopu charakteristickou pro starý Humpolec. Na relativně malém území vzniká díky industriální architektuře a výrazné topografii jedinečná atmosféra. Místo v těsné blízkosti centra je dnes vyplněno městsky neplnohodnotnými objekty a parkovištěm, strojírny chátrají. V návrhu je počítáno se zachováním hodnotných částí strojíren, těžištěm projektu je nový objekt městských lázní, který má ambice stát se jedním z prvních ohnisek transformace území. V nově navrhovaném urbanismu hrají lázně a strojírny významnou roli, artikulují veřejný prostor.
Anotace (anglická):	Engineering works of Humpolec form a historical footprint characteristic of old Humpolec. A unique atmosphere is created in a relatively small area owing to the industrial architecture and distinctive topography. Today, the place in the immediate vicinity of the center is filled with buildings unsupportive of the city structure and a car park, the engineering works are falling into disrepair. The proposal envisages the preservation of valuable parts of the engineering works, the focal point of the project is a new building of the city spa, which has the ambition to become one of the first focus of the transformation of the territory. Both the spa and the engineering works play an important role in the newly proposed urbanism, articulating public space.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 30. 5. 2020 podpis autora-diplomanta

Plavky ždímejte do výlevek

2020

Praha